

Володимир КРАВЧЕНКО (Київ)

РЕЄСТРИ КНИГ ВОЛОДИМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО СУДУ 1621 та 1647 років

Судово-адміністративні книги формувалися внаслідок діяльності старостинських гродських урядів, судів та їхніх канцелярій на теренах окремих повітів. У Великому князівстві Литовському (далі – ВКЛ) з часу введення в дію Першого Литовського Статуту 1529 р. функціонували замкові уряди великокнязівських представників (воєвод, старост, маршалків), які формувалися із їхніх слуг: підстарости (понамісника, підвоєводи), писаря і підписка (дяка), а також з вижив, діцьких та ув'язчих, що надавалися урядом для різних правових акцій¹. Суди відбувалися в замках адміністративних центрів повіту, чому й називалися замковими. Тоді ж у замкових судах мало бути офіційно запроваджено ведення книг². Книжкове діловодство місцевих адміністрацій виникло за прикладом великокнязівської канцелярії, де велися книги Метрики ВКЛ. Насправді ж, судові книги велися в різних землях Великого князівства й раніше – вони набувають свого розповсюдження ще з 1510-х років. Записи в замкових книгах представлені, передусім, скаргами, заявами, свідченнями вижив (офіційних свідків, призначених судовою інстанцією); серед вписаних до книг документів є привілеї, розпорядження великого князя, судові рішення, акти купівлі, продажу, оренди нерухомості, заповіті³.

¹ Любавский М. К. Областное деление и местное управление Литовско-русского государства ко времени издания Первого Литовского Статута. – М., 1892. – С. 757; Ланпо И. И. Гродский суд в Великом княжестве Литовском // Журнал Министерства Народного Просвещения. – СПб., 1908. – Январь. – С. 61; Леонтович Ф. И. Областные суды в Великом княжестве Литовском // Журнал Министерства Юстиции. – 1910. – № 10. – С. 87; Полищук В. В. Луцкий замковый уряд в адміністративній системі Великого князівства Литовського до реформ 1564–1566 рр. // Український історичний журнал. – К., 2003. – № 2. – С. 3, 7, 9, 11; його ж. Урядницький клан луцького старости князя Богуша Корецького // Український археографічний щорічник. – К.; Нью-Йорк, 2004. – Вип. 8/9. – С. 266–267.

² Левицкий О. И. Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – М., 1900. – С. 6–7; Романовский В. Нариси з архівознавства. – Харків, 1927. – С. 35.

³ Полищук В. Между процедурой и формуляром: источниковедческий анализ судебных записей замковых книг перед реформой 1564–1566 гг.: (На примере луцких замковых книг) / Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos šaltiniai. Faktas. Kontekstas. Interpretacija. – Vilnius, 2007. – P. 358–359, 361.

Діяльність гродських судів на польський зразок у ВКЛ було започатковано після проведення земських реформ 1564–1565 рр., однією з яких було введення нового адміністративного поділу території держави, зафіксованого в “Списаньи поветов Великого князства Литовского и врядников в них”⁴, а також законодавчого забезпечення реформ запровадженням у дію Другого Литовського Статуту 1566 р.⁵ До складу документації судових книг на початку діяльності гродських судів входили документи, пов’язані з розглядом справ по чотирьох кримінальних статтях (старостинських артикулах) щодо осілої шляхти: розбій на дорогах, підпали маєтків, напади на маєтки, згвалтування, а також справи неосілої шляхти-голоти, що виникли через відкладення виконання судового вироку та продовження терміну виконання юридичної дії. При цьому компетенція суду і уряду не мала чіткого розмежування. Після введення Конституцією 1611 р. “*Postępkę prawnego skróconego*” його автором було визначено коло справ, які староста повинен був вирішувати за допомогою гродського суду; пізніше, після набуття чинності наступною Конституцією, він ще чіткіше окреслив коло таких справ. Крім чотирьох кримінальних статей і справ неосілої шляхти, до компетенції гродського суду увійшли справи, пов’язані з загрозою безпеці фізичних осіб та їхній маєтності, а також сеймам, сеймикам і судам; перед старостою мали бути ставлені ввіймані селяни, які втекли із власницьких маєтків, та злочинці. В коло повноважень гродського суду потрапило також винесення вироків купцям і фурманам, які не дотримувалися “дорожного примусу”, міщанам, які заважали торгівлі в містах, особам, які торгували в селах, що не мали привілеїв на ярмарки й торги, митникам, які безпідставно збирали мита із шляхтичів, а також винесення вироків у справах, пов’язаних з мірами й вагами⁶. До компетенції уряду належало розв’язання спірних справ, покарання за ношення зарядженої зброї під час засідань і сеймиків, свавільне

⁴ Російський державний архів давніх актів. – Ф. 389. – Оп. 1. – Спр. 529. – Арк. 117зв.–125. Опубл.: *Любавский М.* Литовско-русский сейм. – М., 1900. – Приложения. – С. 226–232; Русская историческая библиотека, издаваемая императорскою археографическою комиссией. – Юрьев, 1911. – Т. XXX. – № 118. – Стб. 882–896.

⁵ Статут Вялікага княства Літоўскага 1566 года. – Мінск, 2003. – С. 40–49 (привілеї Більський 1564 р. та Віленський 1565 р.); *Любавский М.* Литовско-русский сейм. – М., 1900. – С. 698; *Левицкий О. И.* История учреждения Киевского центрального архива // Чтения в историческом обществе Нестора Летописца. – К., 1903. – Кн. XVII. – С. 9–10; *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Львів, 1905. – Т. V. – С. 340–341; *Латпо И. И.* Великое княжество Литовское во второй половине XVI ст. – Юрьев, 1911. – С. 66–67; *Романовський В.* Нариси з архівознавства. – С. 35; *Крикун М. Г.* Поширення польського адміністративно-територіального устрою на українських землях // Проблеми слов’янознавства. – № 42. – С. 34–38; *Крикун Н.* Адміністративно-територіальне устроєство Правобережної України в XV–XVIII вв. Границы воеводств в свете источников. – К., 1992. – С. 16, 47, 115.

⁶ *Volumina legum.* – Petersburg, 1859. – Т. I. – С. 78, 250, 257; *Левицкий О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 4; його ж. История учреждения Киевского центрального архива. – С. 9–10; *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Т. V. – С. 306; *Романовський В.* Нариси з архівознавства. – С. 35–36; *Łosowski Janusz.* Kancelaria grodzka chełmska od XV do XVIII wieku. – Lublin, 2004. – S. 71–72.

усунення вдів від маєтностей, розгляд кримінальних справ злочинців, упійманих “на гарячому”, а також справи звинувачених у вчиненні неподобств, що загрожували суспільному порядку, справи, пов’язані з фальшуванням грошей, і т. д.⁷.

Ще в XVI ст. гродські суди одержали право “вічності”, тобто записи в книгах (королівські грамоти, листи, привілеї, декрети, сеймові постанови, реєстри, приватно-правові акти, контракти) отримували постійну юридичну силу. З того часу гродські суди діяли у двох напрямках – як самостійна судова установа під час сесій (рочків), а в позасесійний період приймала заяви і вела записи зізнань у книги⁸. У період функціонування гродських судів з’явилося три види книг, які у гродських канцеляріях по завершенні року, як правило, зшивались блоками в одну книгу: *декретові*, до яких у період проведення засідань судових сесій вносились судові рішення в цивільних та кримінальних справах; *записові*, до яких вписувались акти продажу, оренди, застави, боргові зобов’язання, дарчі документи, заповіти, королівські грамоти й привілеї, сеймові конституції, постанови повітових сеймиків, устави про податки й мита, інвентарі та реєстри; *поточні*, до яких вписувались скарги позивачів, показання свідків, свідчення і заяви возних⁹.

Перш ніж потрапити до судової книги в установленій формі, усні або письмові заяви прохачів записувалися до книги протоколів, що мали характер чернеток. Деякі справи, що не потребували судового обговорення, вписувалися до книг з оригінальних документів із доданням до них початкових та заключних формул. Складніші документи, наприклад, судові декрети спочатку складалися чернетками і тільки після цього вписувалися до книг¹⁰. У гродських канцеляріях із певної кількості окремих, 4–6-ти аркушних зошитів-секстернів (у тогочасному трактуванні – “книг”), куди були вписані чистові варіанти документів, по завершенні календарного року формувалися книги. Після того проставлялась нумерація документів майбутньої книги, як правило кириличними літерами, та складався реєстр справ, що окремим зошитом, у більшості випадків без нумерації аркушів, підкладався на початку книги. І тільки після цього книга зшивалася й опрацювалася. Нумерація аркушів книг проставлялась працівниками канцелярії зрідка, і то тільки в період перебування на писарському чи підписківському уряді осіб, особливо відданих справі акуратного, відпо-

⁷ Łosowski Janusz. Kancelaria grodzka chełmska od XV do XVIII wieku. – S. 74–75.

⁸ Ковальський Н. П. Источниковедение истории Украины XVI–XVII вв. – Днепропетровск, 1979. – Ч. 4. – С. 29–30; його ж. Источники по социально-экономической истории Украины (XVI – первая пол. XVII века). – Днепропетровск, 1982. – С. 39; Купчинський О. Земські та гродські судово-адміністративні документальні фонди Львова. – К., 1998. – С. 15–17; Bardach Juliusz, Leśnodorski Bogusław, Pietrzak Michał. Historia ustroju i prawa polskiego. – Warszawa, 1999. – S. 119–120.

⁹ Левицький О. И. Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 10.

¹⁰ Андріяшев О. М. Актові книги Київського центрального архіву давніх актів // Центральний архів стародавніх актів у Києві / Ред. В. О. Романовський. – К., 1929. – С. 38–40.

відального формування і дбайливого зберігання книг. У кінці XVIII ст. щодо цих книг було запроваджено термін “актова книга”. Насправді цей термін є тавтологічним, оскільки в судово-адміністративній практиці XVI–XVII ст. терміни “акти” і “книги” (зошити-секстерни) вживались як тотожні¹¹.

Щодо зберігання книг, то в Польщі ще в 1420 р. було узаконено, що книги повинні постійно утримуватися під трьома замками, ключі від яких мали знаходитись у воєводи, судді і писаря¹². При польському королі Яні Ольбрехті було видано закон, згідно з яким у випадку смерті старости або усунення його від посади гродські книги мали бути негайно зібрані й складені в ратуші в особливих скринях під трьома замками, ключі від яких мали зберігатися у воєводи, земського судді й нового старости¹³. Другий Литовський Статут 1566 р. наказував зберігати судові книги в безпечному місці, а коли б не знайшлося такого місця, то повітова шляхта мала збудувати особливе муроване приміщення – склеп або кам'яницю, де б книгам не загрожувала волога і, особливо, пожежі. В українських воєводствах такі приміщення відводились у замках, якщо ті були муровані (як у Луцьку або Кременці), чи в мурованих храмах, як це було у Володимирі й Києві¹⁴.

Після приєднання Правобережної України, Білорусі та Литви до Росії гродські й земські суди були скасовані, а на їхнє місце у всіх повітових містах було запроваджено повітові суди, а в губернських – палати. Архіви гродських і земських судів залишилися без нагляду й охорони, а тому їх було передано до архівів нових судів, організованих на основі закону імператриці Катерини II про губерніяльні палати та повітові суди. Тоді ж було введено російські судові закони і припинено дію Литовського Статуту. Старі судові книги використовувалися в нових судах як архів для різних довідок¹⁵. У 30-х роках XIX ст. в книгах було виявлено значну кількість підроблених записів на підтвердження шляхетства й маєтностей. Для припинення цих злочинних дій, згідно з указом імператора Миколи I від 19 грудня 1833 р., було створено три спеціальні комісії для литовських губерній, Білорусі та Південно-західного краю (України), що складались із чиновників Міністерства внутрішніх справ, Корпусу жандармів та губернських стряпчих, які були зобов'язані перевірити в повітових архівах судові книги, скласти докладний їхній перелік, пронумерувати аркуші книг, закреслити пробіли, прошнурувати кожен книгу і скріпити печаткою та своїми

¹¹ *Дашкевич Я. Р.* Адміністративні, судові й фінансові книги на Україні в XIII–XVIII ст. // *Історичні джерела та їх використання.* – К., 1969. – Вип. IV. – С. 130.

¹² *Volumina legum.* – Т. I. – S. 76; *Левицький О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 5.

¹³ *Volumina legum.* – Т. I. – S. 278–279; *Левицький О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 6.

¹⁴ Статут Вялікага княства Літоўскага 1566 года. – Розд. IV. – Арт. 11. – С. 103; *Левицький О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 13; *Романовський В.* Нариси з архівознавства. – С. 37.

¹⁵ *Левицький О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 15–16; *Романовський В.* Нариси з архівознавства. – С. 43.

підписами¹⁶. У 1835 р. всі три комісії завершили виконання покладеного на них завдання¹⁷. Тоді до останнього аркуша кожної книги Володимирського гродського суду було наклеєно аркуш світло-голубого паперу, а на ньому вписано засвідчувальний запис Комісії 1833 р., де вказувалася кількість аркушів у книзі та ставилися підписи її членів: голови Комісії Дохтурова, колезького асесора Войцеховича, губернського стряпчого Данильченка і повітового стряпчого Яворського. Як свідчать водяні знаки у вигляді літер “МФАГ” або “АФМГ” та гербового щита, використаний для цього папір, ймовірно, було виготовлено на папірні в містечку Мирополі (нині Держинського р-ну Житомирської обл.)¹⁸. Таким самим папером були обклеєні форзаці нових картонних обкладинок деяких найдавніших книг 60-х років XVI – початку XVII ст.; згори картон обкладинок було вкрито папером фіолетового кольору. Але через недбалість співробітників Комісії 1833 р., невідповідність рівня роботи до існуючих вимог та виявлений пізніше безлад і нові підробки документів її діяльність було визнано незадовільною. Через це згідно з Положенням Комітету міністрів про проведення нової перевірки книг у західних губерніях, затвердженим імператором Миколою I 3 листопада 1842 р., було створено нові комісії для перегляду та інвентаризації судових книг, а до їхньої праці висунуто суворіші вимоги¹⁹. Після завершення їхньої роботи книги й далі зберігалися в архівах повітових судових установ міст і містечок, нерідко у приміщеннях, непридатних для постійного зберігання документів.

У повідомленні міністра внутрішніх справ Л. О. Перовського генерал-губернаторові Д. Г. Бібікову від 31 травня 1843 р. писалося про дозвіл імператора

---

¹⁶ Полное собрание законов Российской империи (далі – ПСЗ). – СПб., 1834. – Собрание II. – Т. VIII. – Отд. I. – № 6644. – С. 771–772; *Введенский А. А.* Подделка и фальсификация исторических документов на Украине и в Белоруссии в XVI–XIX веках: Лекции по документальному источниковедению истории СССР (Дипломатика). – К., 1963. – С. 129–133; *Проценко Л.* З історії заснування і діяльності Архіву давніх актів у м. Києві // Науково-інформаційний бюлетень. – К., 1962. – № 3. – С. 28; *Купчинський О. А.* З історії створення науково-довідкового апарату до фондів судово-адміністративних установ України XV–XVIII ст. // Архіви України. – К., 1976. – № 5. – С. 32–33; *Кеннеді Грімстед Патриція.* Археографія на службі імперської політики: Заснування Київської археографічної комісії та Київського центрального архіву давніх актів / Матеріали ювілейної конференції, присвяченої 150-річчю Київської археографічної комісії: (Київ, Седнів, 18–21 жовтня 1993 р.). – К., 1997. – Вип. 30. – С. 20. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943 / Упор. Л. М. Муравцева, В. В. Страшко, Л. А. Сухих. – К., 2002. – Т. I. – С. 47–49.

¹⁷ *Левицкий О. И.* Об актовых книгах, относящихся к истории Югозападного края и Малороссии. – С. 15–18; *його ж.* История учреждения Киевского центрального архива. – С. 18, 28, 29; *Романовський В.* Нариси з архівознавства. – С. 44.

¹⁸ *Мацюк О. Я.* Папір та філіграні на українських землях (XVI – початок XX ст.). – К., 1974. – С. 51, 52, 160; *його ж.* Філіграні архівних документів України XVIII–XX ст. – К., 1992. – С. 292, 293, 296, 298.

¹⁹ ПСЗ. – СПб., 1843. – Собрание II. – Т. XVII. – Отд. II. – № 16163. – С. 76–78; *Кеннеді Грімстед Патриція.* Археографія на службі імперської політики... – С. 20–21. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 56–58.

на створення Тимчасової комісії для розгляду давніх актів²⁰. До архівів судових установ і монастирів Київської, Подільської та Волинської губерній було відряджено членів Комісії із завданням виявляти й збирати цінні історичні документи та відправляти їх до Києва для вивчення і публікації. Володимирські гродські книги були виявлені і оглянуті в архіві Володимир-Волинського повітового суду екстраординарним професором Київського університету Св. Володимира В. Ф. Домбровським²¹. 19 листопада 1843 р. відбулася нарада членів різних наукових товариств, на якій було підписано Акт про заснування Тимчасової комісії для розгляду давніх актів при київському, подільському і волинському генерал-губернаторі та обрано її організаційну структуру²². Після створення Тимчасової комісії її члени почали домагатись відкриття архіву правобережних українських губерній. У своїй доповіді імператору Миколі I від 9 січня 1850 р. генерал-губернатор Д. Г. Бібіков обґрунтував необхідність створення в Києві центрального архіву цінністю документів судово-адміністративних книг для вітчизняної історичної науки, а також загрозою нових підробок документів та загрозою загибелі їх від пожеж²³. Київський центральний архів давніх актів (далі – КЦАДА) було засновано згідно з указом імператора Миколи I від 2 квітня 1852 р.²⁴. У зв'язку з цим усі судові установи, де зберігалися давні книги, повинні були підготувати описи і разом з ними відправити ті книги у Київський центральний архів²⁵. З 19 червня 1852 р. до архіву почали надходити книги з різних міст Київської, Подільської і Волинської губерній²⁶. На початку 60-х років XIX ст. постійний помічник завідувача КЦАДА Е. В. Станкевич підготував

²⁰ Центральний державний історичний архів України у Києві (далі – ЦДІАК України). – Ф. 442. – Оп. 152. – Спр. 232. – Ч. I. – Арк. 3–3зв. Опубл.: *Журба О. І.* Київська Археографічна комісія 1843–1921. – К., 1993. – С. 135; Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 60–61.

²¹ ЦДІАК України. – Ф. 442. – Оп. 152. – Спр. 232. – Ч. I. – Арк. 11–12, 40–43зв., 53–54зв. Опубл.: *Журба О. І.* Київська Археографічна комісія 1843–1921. – К., 1993. – С. 135–138, 138–140; Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 61–64.

²² ЦДІАК України. – Ф. 442. – Оп. 152. – Спр. 232. – Ч. I. – Арк. 96–97. Опубл.: *Журба О. І.* Київська Археографічна комісія 1843–1921. – С. 141–142; Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 64–65.

²³ ЦДІАК України. – Ф. 442. – Оп. 1. – Спр. 7700. – Арк. 16–17зв. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 73–74; *Проценко Л.* З історії заснування і діяльності архіву давніх актів в м. Києві. – С. 28–30.

²⁴ Державний архів м. Києва. – Ф. 16. – Оп. 292. – Спр. 142. – Арк. 2–7зв. (копія). Опубл.: ПСЗ. – СПб., 1853. – Т. XXVII. – Отд. I. – № 26126. – С. 228–230; Сборник постановлений и распоряжений начальства по Университету св. Владимира и прочим русским университетам. – К., 1872. – Ч. I. – С. 1–4; Сборник материалов, относящихся до архивной части в России. – Пг., 1916. – С. 120–123; Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 93–95.

²⁵ *Каманин И. М.* Киевский центральный архив для древних актовых книг губерний Киевской, Подольской и Волынской в течении протекших 50 лет его существования (1852–1902 г.) // Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 29.

²⁶ Державний архів м. Києва. – Ф. 16. – Оп. 393. – Спр. 281. – Арк. 24–25зв. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 159.

до друку “Список актових книг”, що зберігалися на той час в архіві. Згідно з цим списком, на 1861 р. в архіві було зібрано 6027 книг різних судово-адміністративних установ України, хоча насправді їхня загальна кількість на той час становила 5838 книг²⁷, ще через 25 років вона досягла кількості 5883 одиниці²⁸. У надрукованому звіті від 1 січня 1913 р. було вказано ще більшу загальну кількість книг – 5920²⁹. У примірнику списку, що належав помічникові завідувача, а з часом завідувачу архіву І. М. Каманіну, число зібраних книг складало 5938³⁰. За даними В. Романовського, на 1929 р. їхня кількість становила 5932 одиниці зберігання³¹.

На початку Другої світової війни радянською архівною адміністрацією було відібрано для евакуації лише три-чотири скрині з 327-ма оригінальними пергаментними грамотами з колекції Київської археографічної комісії. Решта матеріалів, і передусім книги судово-адміністративних установ Правобережної України XVI–XVIII ст., залишилися в Києві. Найдавніші й найцінніші з них німці вивезли до Кам'янця-Подільського у вересні-жовтні 1943 р., а пізніше, на початку 1944 р., до місця концентрації награвованих архівних цінностей в місті Опаві. Дві третини книг із загальної кількості, що не були вивезені німцями, загинули за невідомих обставин під час боїв за визволення Києва. Поки що остаточно не з'ясовано, чи крило будівлі університету, де містився Архів давніх актів, було висаджено в повітря німцями, які відступали з Києва, чи ця частина університету постраждала під час наступу радянських військ. Вивезені німцями архівні матеріали, що постійно перебували під наглядом українського славіста, співробітника Інституту літератури та бібліотеки Академії наук М. В. Геппенера і тому збереглися, були виявлені 3-ою американською армією в одному із замків Західної Чехії і повернулися до Києва на початку 1946 р. в кількості 1175 одиниць³². Загальне число судово-адміністративних книг, які зберігаються нині

²⁷ Станкевич Э. В. Список актовых книг, хранящихся в Киевском центральном архиве // Университетские известия. – К., 1862. – № 6. – С. 1–38; № 9. – С. 39–68; К., 1863. – № 1. – С. 69–92; № 2. – С. 93–108; № 5. – С. 109–124; № 6. – С. 124–148; К., 1864. – № 6. – С. 149–172; № 8. – С. 173–188; № 12. – С. 189–216.

²⁸ Інститут рукопису Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського. – Ф. X. – Спр. 7597. – Арк. 1–2зв. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 333–334.

²⁹ Отчет о состоянии Киевского центрального архива для древних актовых книг губерний Киевской, Подольской и Волынской в 1912 году // Университетские известия. – К., 1913. – № 6. – Ч. 1. – С. 1–3.

³⁰ ЦДІАК України. – Ф. 237. – Оп. 1. – Спр. 73; Кеннеді Грімстед Патриція. Археографія на службі імперської політики... – С. 27.

³¹ Романовський В. О. Архів стародавніх актів та його фонди // Центральний архів стародавніх актів у Києві. – С. 17.

³² Ковальський Н. П. Источниковедение истории Украины XVI–XVII вв. – Ч. 4. – С. 41; Кеннеді Грімстед Патриція за участю Боряка Геннадія. Доля скарбів української культури під час Другої світової війни: винищення архівів, бібліотек, музеїв. – К., 1991. – С. 20–21, 39, 75–84; Кеннеді Грімстед Патриція. Археографія на службі імперської політики... – С. 33.

в Центральному державному історичному архіві України в м. Києві (далі – ЦДІАК України), становить близько третини їх довоєнної кількості, з них книг Володимирського гродського суду за 1566–1756 рр. вціліло 173. Після війни до складу книг цього суду не повернулася книга під старим № 957 за 1601 р.³³. Звіривши “Список актових книг” Е. В. Станкевича, що належав І. М. Каманіну, із сучасним описом фонду № 28, ми не знайдемо також 11 досить об’ємистих за кількістю аркушів книг під старими номерами згідно зі “Списком”: 924–931, 933, 954, 955, кожна з яких було сформовано з документів за різні роки: *книга № 924* на 242 арк. з документами за 1569, 1570, 1571, 1577 рр., *книга № 925* на 199 арк. з документами за 1577, 1578, 1579, 1580, 1581 рр., *книга № 926* на 325 арк. з документами за 1577, 1578, 1579 рр., *книга № 927* на 318 арк. з документами за 1581, 1562, 1583, 1584, 1588 рр., *книга № 928* на 492 арк. з документами за 1590, 1592 рр., *книга № 929* на 240 арк. з документами за 1593, 1594, 1595, 1596 рр., *книга № 930* на 576 арк. з документами за 1596, 1597, 1598 рр., *книга № 931* на 596 арк. з документами за 1598, 1599 рр., *книга № 933* на 389 арк. з документами за 1599 р., *книга № 954* на 258 арк. з документами за 1567, 1569, 1570 рр., *книга № 955* на 404 арк. з документами за 1595, 1596 рр.³⁴. У 1972 р. із ЦДІА Білорусі до ЦДІАК України було повернуто гродську книгу за 1573 р. під старим № 937, яка увійшла до фонду № 28 під № 7а. Нині загальна кількість книг згідно з описом Володимирського гродського суду (фонд № 28), що зберігається в ЦДІАК України, складає 174 одиниці зберігання.

Реєстри, виявлені у володимирських гродських книгах (ЦДІАК України, фонд № 28, опис 1, одиниці зберігання: № 53 та № 83), є “облятами”, тобто дослівними записами пред’явлених у 1621 та 1647 рр. оригіналів, до текстів яких при вписуванні до книг було додано обов’язкові вступні й завершальні формули судово-адміністративної установи. Присутність цих записів у книгах пояснюється службовими обов’язками судових урядників (старости, писаря) та відповідних працівників канцелярії (регента, підписків). У разі персональних змін на урядах воєводи або старости передача архівів канцелярій гродських судів мала бути здійсненою на основі положень Третього Литовського Статуту 1588 р., згідно з процедурою, викладеною у 13-му артикулі Четвертого розділу: “А кгда который воевода або староста судовый с того свѣта зыйдет, албо если бы есмо которого зъ ихъ с того вряду на иншоє воеводство албо староство преложили, тогда врядники их кгородские або они сами повинъни будут тому старосте, которому оноє воеводство або староство дано будетъ, вси книги кгородские в томъже повете при въеханью на тотъ вряд передъ шляхътою зараз в целости здати”³⁵.

Оформлення реєстру 1621 р. та його вписання до книг було спричинено смертю старости, володимирського князя Януша Острозького, і здійсненням королем призначенням на його місце Станіслава Жоравинського, а також, як

³³ Ковальський Н. П. Источниковедение истории Украины XVI–XVII вв. – С. 44.

³⁴ ЦДІАК України. – Ф. 237. – Оп. 1. – Спр. 73. – Арк. 23–23зв. (стара посторінкова нумерація: 39–40).

³⁵ Статут Вялікага княства Літоўскага 1588. – Мінск, 1989. – С. 150.

наслідок, пов'язаними з цим змінами на інших урядах: замість писаря Геліяша Малищинського, який мав скласти повноваження, писарем призначався Олександр Вонсович; оформлення реєстру 1647 р. пов'язувалось із передачею архіву канцелярії регентом Габріелем Ігнацієм Кропивою наступникові на цьому уряді Павлові Тетері. У зв'язку з цим записи обох реєстрів до володимирських гродських книг можна віднести до однієї з категорій урядової документації – адміністративних вписів.

Обидва документи, що публікуються за текстами записів (облят) у гродських книгах, складаються з трьох частин: *перша* включає вступні формули (вписані кирилицею), де вказано дату вписання, місце пред'явлення реєстрів, ім'я урядника, який приймав документи, осіб, які складали реєстри та ініціювали їх вписання, вид документів, обставини, що спричинили складання реєстрів і їх вписання до книг, засоби засвідчення документів, що вписувалися; *друга* містить дослівну передачу польськомовних текстів реєстрів з їхніми власними вступними заголовками і заключними формулами із вказанням місця і дати укладання реєстрів та засобами засвідчення: печатками і підписами осіб, які передавали реєстри, та тих, які їх приймали, а також свідків; *третья* складається із заключних формул, вписаних, як і вступні, кирилицею: наказ урядників про вписання реєстрів до книг і підтвердження факту внесення до книг. Вступні й заключні формули у записах реєстрів мали підтвердити законність і публічність процедури їх вписання до володимирських гродських книг.

Як зазначено у другій частині запису – польськомовному вступному заголовку до реєстру 1621 р., він був укладений писарем Геліяшем Малищинським у зв'язку зі зміною складу Володимирського гродського уряду: призначенням на Володимирське староство белзького каштеляна Станіслава Жоравинського, Каспора Шапоровського на підстароство, Войцеха Вітвинського на суддівство та Олександра Вонсовича на писарство, а також переданий Малищинським 7 травня в руки новому старості. У заключних формулах реєстру вказується місце і дата події: місто Володимир, 7 травня та перераховані засоби засвідчення передачі реєстру книг: печатки і підписи возного і свідка та писарів Геліяша Малищинського та Олександра Вонсовича.

Потім польськомовний реєстр було пред'явлено писарем Геліяшем Малищинським у Володимирському замку на гродському уряді перед старостою Станіславом Жоравинським для вписання до гродських книг. Як ідеться у кирилических вступних формулах запису, передача книг Володимирського гродського суду Ст. Жоравинському відбувалася у зв'язку зі смертю його попередника на уряді володимирського старости князя Януша Острозького. В заключному кирилическому протоколі запису зазначено, що реєстр було вписано до книг за дозволом старости, а після вписання “орыиналь” мав бути повернутий “его милости подаваочому, яко ему власне належачый”, тобто Г. Малищинському. Цей оригінальний польськомовний реєстр володимирських гродських книг 1621 р. не зберігся. Додатково, 8 травня 1621 р., староста Ст. Жоравинський видав Г. Малищинському свій “квит” під печаткою й зі своїм підписом, що підтверджував остаточне завершення процедури передачі “книг кгродских

володимирских, по зошлом яснесвещеном кнежати Озстрозском ... позосталых³⁶, а також убезпечував сторону, що передавала книги, від якихось претензій сторони, яка їх приймала.

Наступний запис реєстру книг Володимирського гродського суду 1647 р., так само, як і попередній, складається з трьох частин, ідентичних за мовою та подібних змістом. У польськомовному розширеному вступному заголовку до реєстру повідомляється, що він складався регентом (керівником канцелярії) Габрієлем Ігнацієм Кропивою 15 жовтня 1647 р. в присутності гродського писаря Олександра Піруського у володимирській Кафедральній церкві, де книги зберігалися в трьох скринях. Готовий реєстр книг мав бути переданий наступникові на посаді регента Павлові Тетері. У завершальних формулах вказується місце і дата укладання реєстру: місто Володимир, 15 жовтня та підпис регента Г. І. Кропиви.

Як ідеться у вступних кириличних формулах запису, польськомовний реєстр було пред'явлено регентом Г. І. Кропивою у Володимирському замку на уряді перед намісником підстароства Андрієм Абрамовичем Бурчаком для записання до судових книг. Як видно із дати, вписання реєстру книг 1647 р. відбулося майже через місяць після його укладення – 12 листопада. Заклучні формули містять наказ намісника підстарости вписати реєстр до книг та підтвердження факту його внесення. Подібно до попереднього реєстру 1621 р., оригінал реєстру 1647 р. так само не зберігся.

До реєстру 1621 р. внесено книги за період від 1561 до 1620 р. включно, всього 61 книгу. Реєстр 1647 р. включає книги від 1561 до 1646 р. Майже в самому кінці цього реєстру стався збій в нумерації позицій – після позиції *Osmdziesiąt osme księgi (Вісімдесят восьмі книги)* помилково йде позиція *Dziewięćdziesiąt księgi (Дев'яності книги)*, тому насправді на 1647 р. було сформовано 92 книги, а не 93, як вказано в реєстрі. Якщо порівняти кількісний склад книг реєстру 1647 р. із сучасним описом фонду № 28 ЦДІАК України, складеним після Другої світової війни, то в ньому ми не побачимо низки найдавніших книг Володимирського гродського суду за XVI–XVII століття, а саме: *Pierwsze księgi (Перші книги)* з документами за 1561, 1563, 1564 рр.; *Drugie księgi (Другі книги)* з документами за 1564, 1565 рр.; *Trzecie księgi (Треті книги)* з документами за 1565, 1566 рр.; *Piąte księgi (П'яті книги)* з документами за 1567 р.; *Piętnaste księgi (П'ятнадцяті книги)* з документами за 1576, 1577 рр.; *Siedmnaście księgi (Сімнадцяті книги)* з документами за 1578 р.; *Dwudziestę czwartę księgi (Двадцять четверті книги)*; за реєстром 1621 р. – *Dwudziestę trzecią księgi (Двадцять треті книги)* з документами за 1582–1585 рр.; *Czterdziestę wtore księgi (Сорок другі книги)* з документами за 1601 р.; *Szescdziesiąt siodme księgi (Шістьдесят сьомі книги)* з документами за 1624 р.

Ще одна невідповідність стосується двох позицій в реєстрі 1647 р.: позиція *Dwudziestę trzecią księgi (Двадцять треті книги)* в реєстрі 1621 р. містить інформацію про книгу з документами від 30 серпня 1582 р. до 16 червня 1585 р.,

³⁶ ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 53. – Арк. 212зв.–213.

а в реєстрі 1647 р. ця книга йде під № 24 (*Dwudziestę czwartę xięgi poborowych spraw*), у той же час № 24 з документами 1583 р. знаходиться в ньому – під № 23. Загалом, порівнявши вміщену в позиціях обох реєстрів інформацію про ті ж самі книги, можна впевнитися в тому, що з книгами за 1561–1620 рр. у період між реєструванням 1621 та 1647 рр. не відбулося помітних змін у кількості аркушів. Серйозної шкоди і втрат книги зазнали пізніше, у 1655 р., під час Визвольної війни 1648–1657 рр. Про це свідчить фрагмент із тексту маніфестації регента гродської канцелярії Григорія Ласка Чернчицького перед Володимирським гродським урядом від 24 листопада 1655 р.: “иж кгды в року теразнейшим ... за допущенем Бозким а за роспрошенем войск кварцяных коронных и посполитого рушения, неприятеле коронные ребелизантове козацы, з москвою злученые, гору взявши, в панства его кр. мл. и Речи Посполитое так волынские, яко и коронные ... кграссуючи, палечи, пустошечи, людей стинаючи, пошли, теды перед неприятелем ... и манифестанс, о близко наступуючим неприятелю услышавши ..., з кгроду тутейшого Володимерского з людми утекаючи, книги кгродские володимерские на местцу звычайном в церкви мурованой Катедральной володимерской, где и книги земские володимерские зоставалы, в скрынях позамыкавши и запечатовавши, в край полский уходитьи мусил. Там же неприятел тот до Володимера нападши ..., албовем и на церков Соборную володимерскую нападши и оную одбивши, цо колвек было охендозтва церковного вырабававши, умерлых з гробув повыкидавши, скрыни теж з книгами, так кгродскими яко и земскими будучие, поодбиял, книги вси, секстерна, протокулы, продукта, орииналы, термины, sprawy и мунимента вшелякие з скрин повыруцавши, пошарпал, подоптал ..., же не тылко по церкви, але и по цминтари книг и паперов полно было ... и в инших книгах давнейших секстерн сила повидирано и попсовано”³⁷.

При описуванні обкладинок тих самих книг укладачі реєстрів іноді вживали відмінні за звучанням, але подібні або тотожні за значенням терміни: “дошки” (*desczki*), “оправа” (*oprawa*), “coopertura”, “cooperta”, “compatura”, що походять від латинських “coopertura” (покриття)³⁸, “cooperculum” (накривка, кришка), “coopercimentum” (покриття), “coopercio” (накриваю)³⁹, слово “kompaturka” в польській архівній термінології означає “обкладинка”⁴⁰; також термін “tektura”, що походить від латинського “tectura” (покриття, кришка)⁴¹, в польській мові відповідає словосполученню “tektura introligatorska” і в перекладі означає “картонна обкладинка”⁴². При зіставленні даних із описів обкладинок тих самих книг першого і другого реєстрів видно, що за час між укладанням реєстрів, тобто за 26 років, у зовнішньому вигляді книг не відбулося значних змін. Описання обкладинок у реєстрі 1647 р. є дещо докладнішими порівняно з їхніми

³⁷ ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 91. – Арк. 565зв.–566зв.

³⁸ *Jougan Alojzy, ksiądz. Słownik kościelny łacińsko-polski.* – Warszawa, 1992. – С. 157.

³⁹ *Thesaurus Latino-Polono-Germanicus.* – Varsaviae; Leopoli et Dresdae, 1780. – P. 234.

⁴⁰ *Polski słownik archiwalny.* – Warszawa, 1974. – S. 56.

⁴¹ *Thesaurus Latino-Polono-Germanicus.* – P. 1297.

⁴² *Leksykon PWN.* – Warszawa, 1972. – S. 1179.

описаннями в реєстрі 1621 р. і тому в деяких випадках можуть навіть служити поясненнями значення термінів та доводити їхню тотожність. У дужках до номера і дати книг згідно з реєстрами додаємо й відповідний номер одинці зберігання у фонді № 28. “Перші книги” (*Pierwsze xiegi*, 1561–1564 pp.) згідно з даними реєстру 1621 р. в “червоній оправі”, а згідно з реєстром 1647 р. ці ж книги “в коопертурі червоній старій”; “Треті книги” (*Trzecie xiegi*, 1565–1566 pp.) мають “червоні текстури” (1621), в реєстрі 1647 р. вони ж “в коопертурі червоній” (1647); “Шістнадцяті книги” (*Szesnaste xiegi*, 1577 р., Спр. 10) “в текстури паргаминове оправлені” (1621), вони ж “в паргамин білий оправлені” (1647); “Вісімнадцяті книги” (*Osmnaste xiegi*, 1578, Спр. 11) “в дошки чорні оправлені” (1621) та “в текстурі чорній з дошками оправлені” (1647), це означає, що обкладинка виготовлена з картону, оправленого чорною шкірою; “Двадцяті книги” (*Dwudzieste xiegi*, 1580, Спр. 13) “в дошки червоні оправлені” (1621), вони ж “в коопертурі червоній з дошками” (1647) – обкладинка з картону, оправленого червоною шкірою; “Двадцять перші книги” (*Dwudzieste pierwsze xiegi*, 1581, Спр. 14) “в дошки чорні оправлені” (1621), вони ж “в коопертурі чорній з дошками” (1647), це означає, що обкладинка виготовлена з картону, оправленого чорною шкірою; “Двадцять четверті книги” (*Dwudzieste czwarte xiegi*, 1583, Спр. 16) “в дошки голі оправлені” (1621), вони ж “в дошки тільки, без текстури жодної оправлені” (1647), це означає, що обкладинка була з картону (дошки), але без шкіряного оправлення (текстури); “Двадцять шості книги” (*Dwudzieste szoste xiegi*, 1585, Спр. 18) “в текстури червоні оправлені” (1621), вони ж “кооперта шкіри червоної” (1647) – обкладинка (кооперта) була виготовлена з картону, оправленого червоною шкірою; “Тридцять п’яті книги” (*Trzydzieste piate xiegi*, 1594, Спр. 27) “червоно оправлені” (1621), вони ж “в компатурі червоної” (1647) – обкладинка (компатура) виготовлена з картону, оправленого червоною шкірою; “Сорок треті книги” (*Czterdzieste trzecie xiegi*, 1602, Спр. 34) “в текстури червоно оправні” (1621), вони ж “в шкірі червоної” (1647) – пояснень не потребує. Такі порівняння дають змогу зрозуміти й описи обкладинок низки книг за 1621–1646 pp., інформація про них містяться тільки в реєстрі 1647 р.: обкладинка “Вісімдесят третіх книг” (*Osmdziesiat trzecie xiegi*, 1638, Спр. 73) “в оправі сірій” відповідає опису обкладинки “Вісімдесят четвертих книг” (*Osmdziesiat czwarte xiegi*, 1639, Спр. 74), “Вісімдесят п’ятих книг” (*Osmdziesiat piate xiegi*, 1640, Спр. 75) – “в кооперті сірій”, “Вісімдесят шостих книг” (*Osmdziesiat szoste xiegi*, 1641, Спр. 76) – “в дошки оправлені”, “Вісімдесят сьомих книг” (*Osmdziesiat siodme xiegi*, 1642, Спр. 77) – “в дошках”, “Вісімдесят восьмих книг” (*Osmdziesiat osme xiegi*, 1643, Спр. 78) – “в дошках”, “Дев’яностих книг”, що на справді є “Вісімдесят дев’ятими” (*Dziewiecdziesiate xiegi*, 1644, Спр. 79), оправа яких “сіра кооперта”. Оправи семи згаданих книг можна вважати ідентичними, і в даному випадку йдеться про картонні обкладинки сірого кольору, які на той час ще не мали шкіряного покриття. Підтвердження цьому можна отримати з інформації про обкладинку “Десятих книг” (*Dziesiate xiegi*, 1571–1572, Спр. 6), які згідно з реєстром 1621 р. “в дошки сірі оправлені”, а на 1647 р. вони вже “в текстурі червоної в дошках”. У трьох останніх позиціях реєстру 1647 р. про обкладинки

трьох книг за 1645–1646 рр. взагалі не йдеться, ймовірно, на той час вони ще їх не мали і були в секстернах. До цього часу збереглися їхні старі обкладинки, виготовлені із сірого картону, вкритого червоно-коричневою шкірою, якими вони були оправлені дещо пізніше. Колір шкіри обкладинок, який у XVI–XVII ст. вважався червоним, за кілька століть дещо змінився і став червоно-коричневим. Такою шкірою оправлено картонні обкладинки більшості книг (їхні цифрові номери подаються згідно з реєстрами, а в дужках – номери згідно з описом фонду № 28): 9–11 (Спр. 5–7), 32 (Спр. 24), 39 (Спр. 31), 45 (Спр. 36), 46 (Спр. 37), 48–57 (Спр. 39–48), 59–63 (Спр. 50–54), 65 (Спр. 56), 66 (Спр. 57), 68–70 (Спр. 58–60), 73–75 (Спр. 63–65), 77–79 (Спр. 67–69), 82–86 (Спр. 72–76), 88 (Спр. 78), 91–93 (80–82). Всього таких книг – 42. Майже вполовину меншою є кількість книг, що мають обкладинку з картону, вкритого папером неоднотонного фіолетового кольору: 7 (Спр. 3), 8 (Спр. 4), 13 (Спр. 8), 14 (Спр. 9), 16 (Спр. 10), 18–22 (Спр. 11–15), 26–28 (Спр. 18–20), 35 (Спр. 27), 38 (Спр. 30), 40 (Спр. 32), 41 (Спр. 33), 43 (Спр. 34), 44 (Спр. 35), 47 (Спр. 38), 58 (Спр. 49), 64 (Спр. 55), 71 (Спр. 61). Загальна їх кількість – 23. На початок XIX ст. ці книги частково або повністю втратили свої старі обкладинки, нові було виготовлено не пізніше 1835 р. – часу завершення роботи Комісії 1833 р. У 60-х роках XIX ст. уряд виділяв кошти для Київського центрального архіву давніх актів на оправлення книг та виготовлення необхідних для їхнього зберігання спеціальних картонних коробок⁴³. У кінці XIX ст. на стан обкладинок звернув увагу І. М. Каманін. У “Списку” Е. В. Станкевича проти книг під № 948, 952, 953, 960, 964, 968, 1008 його рукою дописано: “Исправить переплет”⁴⁴. Виготовленням нових обкладинок для судових книг архів займався з 50-х років XX ст. і до цього часу.

Оскільки польськомовні реєстри супроводжуються україномовними вступними і заключними протоколами, то в роботі над передачею текстів цих писаних кирилицею фрагментів було використано “Правила видання пам’яток, писаних українською мовою та церковнослов’янською української редакції”⁴⁵. Метаграфування їхніх текстів відбувалося на основі положень критично-дипломатичного методу. Згідно з ним тексти документів передавалися літера в літеру із збереженням відсутніх у сучасному українському алфавіті літер “є”, “ѡ”, “ѣ”, “ы”; при цьому лише літера “ѧ”, що в сучасних друкованих текстах через свою графічну форму губиться в рядку, створюючи певні проблеми при читанні, передавалася її сучасним графічним відповідником “я”. Графічний елемент на позначення в текстах звука, що відповідає літері “й”, передається курсивним “и”. Надрядкова лігатура на позначення кінцевого складу “-го”

⁴³ ЦДІАК України. – Ф. 707. – Оп. 87. – Спр. 4793. – Арк. 23–23зв. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 90; Сборник материалов, относящийся до архивной части в России. – Пг., 1917. – Т. 2. – С. 109–110. Опубл.: Київський центральний архів давніх актів 1852–1943. – С. 112–114.

⁴⁴ ЦДІАК України. – Ф. 237. – Оп. 1. – Спр. 73. – Арк. 129зв.–130.

⁴⁵ Німчук В. В. Правила видання пам’яток, писаних українською мовою та церковнослов’янською української редакції. – К., 1995. – Ч. 1. – С. 30–34.

вводилася в рядок і набиралася курсивом (-zo). Дієслівна частка “ся” (в текстах рукопису – се), що перебуває в постпозиції, друкується разом із дієсловом. Знаки пунктуації і великі літери було розставлено згідно з правилами сучасного правопису. Виносні літери вносились у рядок і виділялись курсивом. Скорочені слова не відновлювались, титла над такими словами зберігались. Щоб не переобтяжувати тексти публікації численними однаковими знаками, кінці рядків у публікації не відмічались. Двома похилими рисками (//) позначалися лише кінці аркушів і зворотів рукопису як в україномовних, так і в польськомовних текстах. Початок аркушів і зворотів рукопису позначено їхніми номерами згідно з архівною нумерацією і введено прямо в текст публікації перед початковим словом аркуша або його звороту та виділено для кращого сприйняття жирним шрифтом.

У гродські книги польськомовні реєстри було вписано суцільними текстами без будь-яких ознак відокремлення однієї позиції від іншої. Для поліпшення організації текстів документів та їхнього сприйняття в публікації із блоків, що містили дані про кожну, сформовану протягом певного року книгу, було створено окремі позиції, кожна з яких подається в публікації з абзацу. Текст усередині кожної позиції був розбитий на окремі речення із застосуванням сучасних знаків пунктуації та великих літер. Для сприяння акцентуванню уваги дослідника на позиціях реєстру, передусім на датах початкового і останнього документа кожної книги, що є важливим у вивченні й порівнянні тогочасного стану і складу книг із сучасним, великі початкові літери вживались також і в назвах місяців. Слова-зв'язки (кустодії) в кінці сторінок рукопису, що повторювались на початку наступної, в публікації не друкувались. Позиції реєстрів містять таку інформацію про книги: порядковий номер книги в реєстрі, рік її формування, дати першого і останнього документів кожної книги, їхній загальний склад, повну або часткову наявність довідкового апарату (внутрішнього реєстру змісту), стан збереженості (із вказанням місць та причин пошкодження окремих аркушів або цілих блоків книги) та матеріал виготовлення обкладинки (картон, шкіра різного ґатунку і кольору) і стан її збереженості на час передачі від одного гродського урядника наступному. В процесі відтворення польськомовних рукописних текстів реєстрів друківаними літерами виключалося будь-яке осучаснення і виправлення тогочасного правопису. Загалом, передача польських текстів реєстрів відбувалась за тим же методом, що й кириличних. Публікатором, за деякими винятками, було передано літера в літеру всі особливості правопису деяких слів, які з різною частотою зустрічаються в текстах, наприклад: на початку і в середині слів на місці “j” зберігалася буква “i” у словах: *iedynascie, ieszcze, iedna, reieistr, Ianuary, Maia, iak, poczynaia się, zkleiona*, але на місці літери “u” з крапкою зверху в середині і в кінці слів у публікації ставився її прямий відповідник – літера “j”, наприклад, у словах: *miejskach, czerwonej, wszystkiej, tej* та інших; в середині і в кінці слів на місці літери “e” у частці сіє та в середині і в кінці слів нерідко вживалася літера “e”, наприклад: *roczynasie, pietnastego, xiegi, przysiegi*; випадки різного вживання літери “a” на місці “o” у слові: *każasie*; численні випадки вживання літери “z” на місці “ż” у словах:

tez, tamze, gdyz, Bozego, tegoz, tychze поряд із правильним вживанням цієї літери в тих самих словах. Зберігався й надрядковий знак у вигляді зменшеної літери “o” в кінці слів, для позначення буквосполучення -go, наприклад: je^o, pierwsze^o, Kruszynskie^o, а також у скороченому варіанті латинського слова Anno – A^o. Інші скорочення в текстах реєстрів так само зберігались, наприклад: xzcia je^o msci, d., eod та ін., титла над такими словами, на відміну від кириличних текстів, не зберігалися. Слова, правильність написання яких викликала сумнів у публікатора, залишалися у текстах без змін, а в підрядку, в разі відсутності вірогідного варіанта, давалася примітка “*Так у тексті*”. В разі очевидної помилки в підрядку пропонувався виправлений варіант слова. Там само пояснювалися й виправлення окремих літер чи слів, пошкодження тексту. Втрачені слова відновлювалися у квадратних дужках. Усі окремі слова, що потребували текстуальних приміток, акцентувалися зірочками (*), фрагменти тексту із кількох слів – зірочками перед першим і в кінці останнього слова фрагмента (*-*). Усі текстуальні підрядкові примітки, на відміну від коментарів, набиралися курсивом.

Коментарями, розміщеними у кінці текстів реєстрів, супроводжуються позиції лише другого реєстру. Ці коментарі дають можливість порівняти тодішній склад книг і їхній зовнішній стан з теперішнім та виявити й вивчити всі зміни, які відбулися з книгами протягом періоду від 1647 до початку XXI століття. Зміни, що відбулися з ними до 1647 р., можна вивчити, порівнюючи дані реєстру 1647 р. з даними попереднього реєстру 1621 р.

У коментарях до кожної книги вказано, чи збереглася книга до цього часу, який її сучасний номер згідно з описом фонду № 28 ЦДІАК та рік, яким були охоплені зібрані у кожній книзі документи. Дані, представлені в коментарях, фіксують нинішній стан книг Володимирського гродського суду з документами за 1561–1646 рр. При цьому, як і в інвентарях, брався до уваги стан перших і останніх аркушів та документів, які містяться на них, а також їхня нумерація й датування.

Увага до цих аркушів пояснюється їхньою особливою уразливістю під час використання й зберігання, оскільки вони та іноді ще певна кількість найближчих аркушів найчастіше потерпали через пошкодження обкладинки або повну її втрату чи відсутність хоча б протягом певного часу, а також від вологи, комах-шкідників, гризунів та необережного поводження з книгами з боку гродських урядників або через недбале зберігання в малоприспособованих приміщеннях та пряме їх нищення під час війн та локальних конфліктів.

Якщо на першому та останньому аркушах книги збереглися лише фрагменти документів, які були позбавлені дат та номерів, – у такому разі в коментарях це обов'язково зазначалося і, до того ж, вказувалася дата наступного (на початку книги) і попереднього (в її кінці) документів. При цьому бралися до уваги оригінальна літерна або словесна нумерації аркушів і документів та цифрова нумерація, проставлена Комісією 1833 р. Не залишились поза увагою публікатора підсумкові писарські записи, що містять цифрові дані про кількість аркушів внутрішнього реєстру змісту в деяких книгах та загальну кількість

аркушів у книзі і документів (справ) на момент завершення формування повного річного документального складу книги. Тексти таких записів у підрядках подавалися повністю, разом із підписом писаря, який вписував їх після складання реєстру змісту до сформованої книги. До того ж, до коментарів було введено повні тексти як коротких, так і розгорнутих кириличних вступних заголовків до книг, цінність яких полягає у фіксації повного поіменного складу гродських урядників у певному році. Засади передачі літер в цих записах є певною мірою відмінними від засад передачі текстів реєстрів: букви “є”, “о”, “я” були замінені відповідно на “e” або “e”, “o”, “y”, букви “ь” “ъ” в середині і в кінці слів не зберігалися; але були збережені “ѣ” і “ѿ”. Втрачені з різних причин фрагменти таких записів встановлювалися у квадратних дужках, а при неможливості – позначалися трьома крапками в таких самих дужках. Обов’язково брались до уваги й інші не менш цінні для вивчення книг записи – *аднотації*, які поділяються на три групи: 1) *канцелярійні*, що документують етапи канцелярійної роботи, такі як початок нового року і його кінець, підписи писарів, підписків, регента, а також такі, що засвідчували виконання канцеляристами та приватними особами пошуків потрібних документів, наприклад: “Книги записные справ замку гедрского Володимирского починаются”, “Докончене тым книгам”, “Конец книг”, “Дописалсе месяц”, “Кандыба”, “Wasily Jarmohen, reka swa, własna”, “Gabriel Ignacy Kropiwa Reg. Can. Grod. Włod.”, “Przeszukano wszystkie na p. Kostiuszkowicza”, “Александр шукал, а не нашов”; 2) *архівальні*, які є свідченнями ревізійних перевірок книг та нумерації аркушів, наприклад: “Rewidowałem Vajkowski”, “Numerował Juzef Rudnicki”; 3) *неурядові*, що є викладами життєвих правил, думок релігійного та філософського характеру, наприклад: “Wierz mi statecznie jak co zfabrykuiesz to ci utno rekę” (Спр. 9), “Witaj ze tos gore oblige ciebie abys nie fabrykował, prosze ozdrowac, Marja” (Спр. 9), “Zmow za mnie zdrowas, Marja, a ja za ciebie Boga chwalic będą” (Спр. 10), “Kto pilnie szuka w xiegach a iest potrzebna tranzakcja, to zawsze znajdzie, a kiedy w xiegach niema, to y sam Pan Doctor nie poradzi” (Спр. 26), “W imie Panskie zaczynam, Amen” (Спр. 63). Також у коментарях подавалися цифрові дані про загальну кількість документів і аркушів, отримані із записів Комісії 1833 р. та сучасних архівних засвідчувальних листів; ці дані, як правило, не збігалися через певні відмінності в підходах до таких підрахунків. Після кириличних букв із цифровим значенням, що вживалися при нумерації аркушів, вказанні років, у круглих дужках подавалися їхні відповідники арабськими цифрами, титла над такими буквами, через технічні причини, не відтворювалися.

Реєстри книг Володимирського гродського суду, які насправді є інвентарними описаннями архіву місцевої гродської канцелярії станом на 1621 та 1647 рр., – містять передусім найважливіші відомості для архівознавчих досліджень: історії організації архіву, його комплектування, зберігання і створення довідкового апарату до окремих його книг. Вони ж є джерелами першорядної ваги для досліджень книжкових оправ, значну кількість яких безповоротно втрачено або вони дійшли до нашого часу у зміненому вигляді; інші книги в різні часи отримали нові обкладинки з матеріалів, виготовлених згідно

з технологіями, що практикувалися протягом останніх майже двохсот років. Важливість реєстрів полягає ще й у тому, що вони фіксують абсолютно невідому ситуацію щодо стану всіх судових книг архіву канцелярії до початку Визвольної війни 1648–1657 рр., з подіями якої пов'язані певні втрати і пошкодження книг. Представлені в реєстрах статистичні та описові відомості про судові книги проливають світло на найдавніший і недостатньо глибоко вивчений період з історії архіву канцелярії Володимирського гродського суду, без якого неможливо відтворити дійсний склад його книг від 1561 р. до кінця XVIII ст., що залишався майже незмінним до початку Другої світової війни.

ДОКУМЕНТИ

№1

1621 р., травня 8. Володимир. – Запис (облята) реєстру книг Володимирського гродського суду за 1561–1620 рр.

[207зв.] Облята реєстру книгъ кгородских володимерских, презъ его милости пана Гелияша Мальщынского его милости пану писарови теперешному кгородскому володимерскому за розказанемъ его мѣти пана старосты тугошного одданныхъ.

Року тисеча шестьсотъ двадцать перъвого,
мисеца мая осмого дня.

На враде кгородскомъ в замку его королевское милости Володимерскомъ, передо мною Станиславомъ Журавинскимъ, каштеляномъ бельзкимъ, старостою володимерскимъ и книгами нынешними кгородскими володимерскими, становшы очевисто врожонии его милость панъ Гелияшъ Мальщынскии, прошлыи писар кгородскии володимерскии, реєстръ книгъ кгородскихъ володимерскихъ всихъ, почынаючыхсе року тисеча пятьсотъ шестьдесятъ першого, мисеца марца шестнадцатого дня, а конъчачыхъсе року тисеча шестьсотъ двадцатого, мѣца октобра трынадцатого дня, по смерти // [208] по смерти яснесвещеного пана, пана княжати его милости Януша Острозского граби на Тарнаве*, каштеляна краковского, черкаского, каневского, белоцерковского, переяславского, богуславского и володимерского старосты позосталыхъ и мне, яко старосте, до рукъ моихъ одданныхъ, а за розказанемъ моимъ през уроженого его милости пана Алексъандра Вонъсовича, писара моего кгородского володимерского, од его милости одобранныхъ, яко ѿ томъ всемъ менованыи реєстръ нижеи инъсерованыи шыреи в себе обмовляеть, списаныи, печатью его милости власною самого и его милости пана писара моего, такъже и шляхетного Миколая Закревского, возного енерала, власными запечатованыи и руками ихъ милостеи самыхъ только подписаныи, для вписаня до книгъ нынешнихъ кгородскихъ володимерскихъ пер облятамъ подалъ, тыми словы писаныи:

* Має бути Тарнове.

“Reiestr xiąg grodzkich włodzińskich, które za zięchaniem wielmożnego je^o mosci pana Stanisława Żorawinskiego, kasztelana bełzkiego, starosty włodzińskiego, na starostwo Włodzińskie dnia dwudziestego dziewiętego miesiąca Apryla, w roku tysiąc szescset dwudziestym pierszym, y za wykonaniem przysięgi tak przez je^o mosci samego na urząd starosci iako y przez urodzonych ych mosciow panow Kaspra Szaporowskiego na podstarostwo, Wojciecha Witwinskiego na sędzstwo y Aleksandra Wąsowicza na pisarstwo grodzkie włodzińskie, urzędnikow je^o mosci, urodzony je^o mosc pan Heliasz Małyszczynski, przeszły pisarz grodzki* włodziński, dnia siodmego mca Maia mianowanemu je^o mosci panu staroscie z rąk swych oddał, naprzod:

Pierwsze xięgi w oprawie czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt pierwszego, msca Marca szesnastego dnia, a konczą się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt czwartego, msca Awgusta szóstego dnia, stare.

Wtore xięgi w tekturze czarnej, pierwsza tektura mało nie precz odgnęła y kart sprzodku siedm wydartych, a we szrodku dwie, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt czwartego, msca Awgusta dziewiętego dnia, a konczą się tysiąc pięćset szescdziesiąt piątego, msca Maia dwudziestego trzeciego dnia, u** tych xiąg grzbiet zgnęły.

Trzecie xięgi w tektury czerwone oprawne, sextern do połowicy się wydarła, dalej dwie karty się wydarły precz y znowu Aprila trzeciego dnia karta się precz wydarła na ostanku, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt piątego, msca Maia dwudziestego piątego dnia, a konczą się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt szóstego, Aprila trzeciego dnia, stare, nadwiotszałe.

Czwarte xięgi w tekturze czerwonej, w nich tektura nadgnęła y kart // [2083b.] s początku dwadziescia pognęło yz literami, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt szóstego, msca Apryla dnia dla wygnęłej karty nie wiedziec ktorego, a konczą się tegoz roku, Awgusta dwudziestego piątego dnia.

Piąte xięgi w tekturze czerwonej oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt szóstego, msca Awgusta trzydziestego dnia, a konczą się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt siodmego, January dziewiętego dnia, stare.

Szoste xięgi w tekturze czerwone oprawne, z wierzchu do połowicy tektury z tyłu zgnęło, karta s początku wydarła, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt siodmego, January dwudziestego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierszego dnia, stare.

Siodme xięgi w tekturze czerwone oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt osmego, January wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego dziewiętego dnia, stare.

Osmie xięgi w tekturze czerwone oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset szescdziesiąt dziewiętego, January pierszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra s piątku na sobote przed święty Bozego Narodzenia, stare.

Dziewięte xięgi w tekturze czerwone oprawnej, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiątego, January pierszego dnia, s początku kart wydartych precz cztery, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierszego dnia, stare.

---

* Правлено.

** Виправлено іншим чорнилом з з.

Dziesiąte xięgi w desczki szaro oprawne, na początku kart cztery precz wydartych y na ostatku karta iedna wydarta, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt pierwszego, January pierwszego dnia, a konczą się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt wtorego, Marca trzynastego dnia, stare.

Jedynaste xięgi w tekturze czerwone oprawne, w nich karta Juny dwudziestego dnia precz wydarta, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt wtorego, Marca trzynastego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia, stare.

Dwunaste xięgi w tekturze czerwonej oprawie*, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt trzeciego, January piątego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego osmego dnia.

Trzynaste xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt czwartego, January wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Czternaste xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt piątego, January wtorego dnia, a konczą się roku tysiąc pięć- // [209] set siedmdziesiąt szóstego, January dziewiątego dnia.

Pietnaste xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt szóstego, January pietnastego dnia, a konczą się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt siódmego, January dwunastego dnia. U nich karta precz wydarta Oktobra szesnastego dnia.

Szesnaste xięgi w tektury pargaminowe oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt siódmego, January osmego dnia, a konczą się tegoz roku, Awgusta pietnastego dnia.

Siedmnaste xięgi w tektury pargaminowe oprawne, u** nich karta s początku wydarta, a na ostatku sextern cała mało nie precz wydarta, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt siódmego, Awgusta dziewiętnastego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego dnia.

Osmnaste xięgi w desczki czarne oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt osmego, January trzeciego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Dziewiętnaste xięgi w desczki czarne oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt dziewiątego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego dziewiątego dnia.

Dwudzieste xięgi w desczki czerwone oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset osmdziesiątego, January siódmego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego dnia.

Dwudzieste pierwsze xięgi w desczki czarne oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset osmdziesiąt pierwszego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego osmego dnia.

Dwudzieste wtore xięgi w desczki czerwone oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset osmdziesiąt wtorego, January wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego dziewiątego dnia.

* Має бути *оправне*.

** Виправлено іншим чорнилом з з.

Dwudzieste trzecie xięgi w pergamin oprawne, reieistr spraw poborowych poczynaiąsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt wtorego, Awgusta trzydziestego dnia, a koncząsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt piątego, Junia szesnastego dnia, poborca pan Michał Liniewski, w tychże xięgach kart trzydziestci y dwie niepisanych gołych.

Dwudzieste czwarte xięgi w deszczki gołe oprawne, u* nich s początku karta iedna mało nie wszytka wydarta, a wej srodku, Jula dziewiątego dnia, karta także zespodu dalej niz do połowicy wydarta, poczynaiąsię roku tysiąc pięć-//[209**3B.**] set osmdziesiąt trzeciego, January pierwszego dnia, na ostatku kart gołych dwie.

Dwudzieste piąte xięgi w deszczki czerwone oprawne, u* nich deszczka przednia przełamana, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt czwartego, January pierwsze^o dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Dwudzieste szoste xięgi w tekture czerwone oprawne, u* nich karta z przodku iedna zkleiona, a we srodku karta zespodu dalej niz do połowice przedarta zkleiona msca Jula piętnastego dnia, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt piątego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia, s tyłu y ze srodku tektura nadgniła.

Dwudzieste siodme xięgi w tekture czerwonej oprawne, u* nich February dwudziestego siodmego dnia arkusz nie wszyty, pisany na zapisie paniej Firleiowej, poczynaiąsię te xięgi roku tysiąc pięćset osmdziesiąt szostego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Dwudzieste osme xięgi w tekture czerwone oprawne, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt siodmego, January wtorego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Dwudzieste dziewiąte xięgi w tekture czerwonej, u* nich arkuszow dwa: pierwszy Aprila dwudziestego siodmego dnia, a drugi Jula osmego dnia nie introligowane, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset osmdziesiąt osmego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Trzydzieste xięgi w tektury czerwone oprawne, poczynaiąsię roku tysiąc osmdziesiąt dziewiątego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego dnia, u* nich Aprila trzydziestego dnia karty precz ys pismem wydarty rog, Decembra siodmego dnia arkuszow dwa nie yntroligowanych.

Trzydzieste pierwsze xięgi w tekture czerwono oprawne, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset dziewiędziesiątego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku Decembra trzydziestego pierwszego dnia, w tych xięgach karta przecancellowana y mandat je^o krolewskiej mosci przyszyty.

Trzydzieste wtore xięgi w tekture czerwone oprawne, poczynaiąsię roku tysiąc pięć-//[210] set dziewięćdziesiąt pierwszego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia, w tych xięgach dekret paniej Hawryłowej Jakowickiej s panią Michałową Grochowską msca Maia piątego dnia napisany.

Trzydzieste trzecie xięgi czerwono oprawne, poczynaiąsię roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt wtorego, January pierwszego dnia, a koncząsię tegoz roku, Decembra dwudziestego dziewiątego dnia.

---

* Виправлено іншим чорнилом з з.

Trzydzieste czwarte xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt trzeciego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Trzydzieste piąte xięgi czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt czwartego, January wtorego dnia, a kończą się Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Trzydzieste szeste xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt piątego, January wtorego dnia, a kończą się tegoż roku Decembra trzydziestego dnia.

Trzydzieste siódme xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt szóstego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Trzydzieste osme xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt siódmego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego dnia.

Trzydzieste dziewiąte xięgi czerwono oprawne, poczynaią się w roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osmego, January czwartego dnia, a kończą się roku tegoż, Decembra trzydziestego dnia.

Czterdzieste xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt dziewiątego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Czterdzieste pierwsze xięgi czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra dwudziestego y osmego dnia.

Czterdzieste wtore xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset pierwszego, January piątego dnia, a kończą się tegoż roku Septembra piętnastego dnia.

Czterdzieste trzecie xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset wtore^o, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego // [2103B.] pierwszego dnia.

Czterdzieste czwarte xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset trzeciego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego dnia.

Czterdzieste piąte xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset czwartego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Czterdzieste szeste xięgi w tekturach czerwonych, poczynaią się roku tysiąc szescset piątego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Czterdzieste siódme xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset szóstego, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego dnia.

Czterdzieste osme xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się w roku tysiąc szescsetnym siódmym, January pierwszego dnia, a kończą się tegoż roku, Decembra trzydziestego

tego pierwszego dnia, u* nich arkusz Aprila dwudziestego wtorego dnia mało nie precz wydarte dla złego yntroligowania.

Czterdzieste dziewiate xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset osmego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Pięcdziesiąte xięgi w tekturze czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset dziewiątego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Pięcdziesiąte pierwsze xięgi, czerwone, poczynaią się roku tysiąc szescset dziesiątego, January pierwszego dnia, a konczą się trzydziestego pierwszego Decembra.

Pięcdziesiąte wtore xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset jedynastego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Pięcdziesiąte trzecie xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset dwunastego, January wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Awgusta trzydziestego dnia. W reiestrze, w miesiącu Maiu ledwo nie precz arkusz wydarty, a te xięgi wszystkie, wyżej pomienione, reką pana Stani- // [211] sława Kandyby pisarza popodpisowane.

Pięcdziesiąte czwarte xięgi w czerwonej oprawie, poczynaią się roku tysiąc szescset dwunastego, Septembra siódmego dnia, a konczą się roku tysiąc szescset trzynastego^o. Decembra trzydziestego pierwszego dnia, a w tych xięgach arkusz mało nie precz wydarty Junia czternastego dnia dla złego yntroligowania na sprawie Piotrowskiego.

Pięcdziesiąte piąte xięgi w czerwonej oprawie, poczynaią się roku tysiąc szescset czternastego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego dziewiątego dnia.

Pięcdziesiąte szeste xięgi w tekturze czerwono oprawne, poczynaią się roku tysiąc szescset piętnastego, January pierwszego dnia, a konczą się roku tysiąc szescset szesnastego, Septembra dwudziestego pierwszego dnia. W tych xięgach w piętnastym roku, February dwudziestego dnia, kart dwie słabych, a w szesnastym roku, Marca trzydziestego dnia, kart dwie słabych nie dobrze yntroligowanych.

Pięcdziesiąte siódme xięgi, tu się poczynaią xięgi za mnie, Heliasza Małyszynskiego, pierwsze poczynaią się roku szescset szesnastego, Septembra dwudziestego wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia, w oprawie czerwonej.

Pięcdziesiąte osme xięgi w oprawie czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset siedmnastego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra dwudziestego osmego dnia.

Pięcdziesiąte dziewiate xięgi w czerwonej oprawie, poczynaią się roku tysiąc szescset osmnastego, January wtorego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

Szescdziesiąte xięgi w oprawie czerwonej, poczynaią się roku tysiąc szescset dziewiętnastego, January pierwszego dnia, a konczą się tegoz roku, Decembra trzydziestego pierwszego dnia.

---

* Виправлено іншим чорнилом з з.

Szescdziesiąte pierwsze xiegi w czarnej oprawie, załobne, poczynaią się roku tysiąc szescset dwudziestego, January wtorego dnia, a konczą się tegoż roku, Octobra trzy-nastego dnia.

Według tego reiestru tak wiele xiąg, podług liczby wyszynserowanej* // [211зв.] urodzony je^o mosc pan Alexander Wąsowicz, pisarz grodzki włodzimirski, porządnie odebrał przy bytnosci ych mosci panow sądowych y inszych wielu zacnych ludzi, także y przy woznym jenerale Mikołaiu Zakrzewskim y Semionu Ostaszewskim.

Działo się w zamku Włodzimirskim, roku tysiąc szescset dwudziestego pierwszego, msca Maia siodmego dnia.

У того реєстру** печатей прытисненыхъ тры, а месцьце зас тежъ на прытиснене печати наготованое ѿдно, а подпис рукъ тыми словы:

Heliasz Małasczynski m. p. te xięgi grodzkie włodzimirskie według tego rejestru wyszynserowanego do rąk je^o mosci pana Alexandra Wąsowicza porządnie oddał m. p.

Według rejestru tego zynwentowanego xiąg w liczbie szescdziesiąt iedne odebrałem od je^o mosci pana Heliasza Małasczynskiego, pisarza bywszego, dla wiadomosci kazdego ręką swą własną podpisuie się y pieczenc swą przycisnołem. Alexander Wąsowicz, pisarz grodzki włodzimirski.

А такъ я, староста, тотъ реєстръ за поданемъ и прозбою вышгменованого его милости подаваючого прынявши, ѿныи с початку, увес ажъ до конца до книгъ нинешнихъ кгородскихъ володимерскихъ, самыи ѿрыналь его вышгменованому его милости подаваючому, яко єму власне належачыи, выдати роска-завъшы, уписати єсми казаль.

И єсть уписанъ.

ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 53. – Арк. 207зв.–211.

№ 2

1647 р., листопада 12. Володимир. – Запис (облята) реєстру книг Володимирського гродського суду за 1561–1646 рр.

[859зв.] Облята реєстру книгъ кгородскихъ володимерскихъ, през пана Кгабриеля Икгнацого Кропиву, реєнъта кгородского володимерського, поданыи.

Року тысяча шестсотъ чотырдесят сємого, м̄сця ноябра дванадцятаго д̄ня. //

[860] На вряде кгородском в замку его кор. м.л. Володимерском, передо мною, Андреем Абрамовичом Бурчаком, намесником подстароства володимерского, и книгами нинешними кгородскими старостиньскими, становъшы ѿчевисто урожоныи панъ Кгабриел Икгнации Кропива, реєнът канъцелярии кгородское володимерское, реєстръ книгъ кгородскихъ володимерскихъ, почавшы ѿд року тысяча пятсот шестдєсят первого, м̄сця марца шестнадцятаго дня, а конча-

* Першу літеру є виправлено з о.

** Має бути реєстру.

чихсе декретами по рок тысяча шестсот чотырдесят шостыи аж по ден девятнадцатыи априля, под датою тут в месте Володимеру, року тысяча шестсотъ чотырдесят сего, мѣсяца октября пятнадцатого дня написаныи, для вписаня до книг нынешних кгородскихъ володимерскихъ пер облятам подал, такъ се в себе маючыи:

“Registr xiąg grodzkich włodzimirskich
w cerkwie Cathedralnej włodzimirskiej złożonych y w skrzyniach trzech stoiacych,
przez urodzonego pana Gabriela Ignacego Kropiwę, regenta cancellariej grodzkiej
zregiestrowanych, a za pisarstwa urodzonego je^o msci pana Alexandra Piruskiego
do rąk urodzonego pana Pawła Tetera regenta zdanych.

*Pierwsze xięgi*¹ roku tysiąc pięćset szescdziesiat pierwsze^o poczynaiąsie dnia szesnastego Marca, a kącząsie tego roku acta po dzien dziesiąty msca Juny. W tychże xięgach rok tysiąc pięćset szescdziesiąty // [860зв.] trzeci *(: gdyz tysiąc pięćset szescdziesiątego wtorego niemasz)*^{*} poczynasie od msca Augusta trzydziestego dnia, a kączysie od dnia trzydziestego Decembra tegoz roku. W tychże xięgach rok tysiąc pięćset szescdziesiąty czwarty poczynasie od dnia piątego January, a kączysie po dzien szosty msca Augusta w tym roku. Ku koncowi xiąg kart ob vetustatem odpadłych y tamże będących in numero iedynascie, a wszystkiej tej xięgi kart sto y osmnascie. W cooperturze czerwonej, stara y wszystka ruszoną w tyle.

*Drugie xięgi*² roku tysiąc pięćset szescdziesiątego czwarte^o poczynaiąsie od dnia dziewiątego Augusta. Kart ob vetustatem z przodku wypadłych w liczbie siedm, a kączysie ten rok po dzien dwudziesty dziewiąty Decembris. W tychże xięgach rok tysiąc pięćset szescdziesiąty piąty poczynasie od dnia czwartego January, a kączosie po dzien dwudziesty trzeci msca Maia. W tych xięgach kart wydartych szesc, a wszystkiej xięgi kart sto y szesc. Xięga w czarnej tekturze, w tyle wszystka zbutwiała gorsze niz pierwsza.

*Trzecie xięgi*³ roku tysiąc pięćset szescdziesiątego piątego poczynaiosie od dnia dwudziestego piątego Maia, a kączysie tenże rok po dzien trzydziesty Decembris. W tychże xięgach poczynasie rok tysiąc pięćset szescdziesiąt szosty od dnia pierwsze^o January, a kącząsie tę xięgi po dzien trzeci Aprilis. W tych xięgach ku koncowi kart iedynascie wypadłych, a wszystkiej xięgi w liczbie kart // [861] sto dwadziescia szesc. W cooperturze czerwonej. Wszystka w gniezdzie ruszona.

*Czwarte xięgi*⁴ roku tysiąc pięćset szescdziesiąte^o szostego poczynaiąsie od mca April., dnia dla wygniłej karty nie wiedziec ktorego, na drugiej karcie następuie dzien dziewiąty tegoz msca, a kącząsie po dzien dwudziesty piąty Augusta. W tecturze czerwonej, ktore do połowy niemał. Od wierzchnich margines do puł kart niemał wniwecz, ze niemasz iak z nich pewnych spraw y wypisywac.

*Piąte xięgi*⁵ roku tysiąc pięćset szescdziesiąt szostego poczynaiąsie od dnia trzydziestego Augusta, a konczysie ten rok po dzien trzydziesty Decembris. W tychże xięgach poczynasie rok tysiąc pięćset szescdziesiąty siodmy od dnia pierwszego January, a kączosie tez xięgi po dzien dziewiąty January tegoz roku tysiąc pięćset

---

- Дужки в рукописі.

szeszdzieste^o siódmego. W cooperturze czerwonej. Xięgi dobra, tylko troche w tyle od molu ruszone.

*Szostę xięgi*⁶ tysiąc pięćset szeszdzieste^o siódmego roku poczynaią się od dnia dwudziestego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tecturze czerwonej. Z początku karta iedna wydarta, w tyle do połowicy od molu zepsonwana.

*Siodme xięgi*⁷ roku tysiąc pięćset szeszdziest osme^o poczynaią się od dnia wtore^o January, a kończą się po dzień dwudziestu dziewięty Decembris. W nich kart wydartych dwie. W tecturze czerwonej ieszcze dobrej, nic nie naruszonej.

[861зв.] *Osme xięgi*⁸ tysiąc pięć * szeszdziest dziewięte^o roku poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień dwudziesty trzeci Decembris **. W tecturze czerwonej. Xięgi ieszcze nie naruszone y dobre.

*Dziewięte xięgi*⁹ roku tysiąc pięćset siedmdzieste^o poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. Z początku w miesiącu Styczniu kart wydartych cztery. Same xięgi w tecturze czerwonej, mołem po brzegach y w tyle naruszone.

*Dziesiąte xięgi*¹⁰ roku tysiąc pięćset siedmdziestego pierwsze^o poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień dwudziesty siódmy Decembris. W tychże xięgach poczynaią rok tysiąc pięćset siedmdzieste^o wtore^o od dnia trzeciego January, a kążą się do dnia trzynaste^o Marty. W tecturze czerwonej, w deszczkach. Kart w nich wydartych pięć.

*Jedynaste xięgi*¹¹ roku tysiąc pięćset siedmdzieste^o wtorego poczynaią się dnia trzynaste^o Marca, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tecturze czerwonej, w niej kart wydartych y tamże w xięgach zostawiających w liczbie dwa.

*Dwunaste xięgi*¹² roku tysiąc pięćset siedmdzieste^o trzeciego poczynaią się od dnia piąte^o January, a kończą się po dzień dwudziesty osmy Decembris. W tecturze czerwonej. Xięgi dobrę y nienaruszone.

*Trzynaste xięgi*¹³ roku tysiąc pięćset siedmdzieste^o czwarte^o // [862] poczynaią się od dnia wtorego January, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tecturze czerwonej, od molu w tyle y po rogach naruszonej.

*Czternaste xięgi*¹⁴ roku tysiąc pięćset siedmdzieste^{o***} poczynaią się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tych ze xięgach poczynaią rok tysiąc pięćset siedmdziest szosty od dnia trzecie^o January, a kończą się po dzień dziewięty tegoz msca. W cooperturze czerwonej od molu trochę naruszonej.

*Piętnaste xięgi*¹⁵ roku tysiąc pięćset siedmdziest szoste^o poczynaią się od dnia piętnaste^o January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tychże xięgach poczynaią rok tysiąc pięćset siedmdziest siódmy od dnia wtorego January, a kończą się po dzień dwunasty January. W cooperturze czerwonej, po roznych miejscach od molu ruszonej. W nich karta iedna wydarta tamże zostaię.

---

* Має бути *pięćset*.

** Має бути *Decembris*.

*** Далі пропущено слово *piątego*.

*Szesnastę xięgi*¹⁶ roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt° siódmego poczynaią się od dnia osmego January, a kończą się po dzień piętnasty Augusti. W pergamin biały oprawne, nie wielkie, po kilku miejsc od molu ruszone.

*Siedmnastę xięgi*¹⁷ roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt° siódmego poczynaią się od dnia dziewiętnastego Augusti, a kończą się po dzień trzydziesty Decembris. W pergamin biały oprawne, w tyle odarte y naruszone, // [862зв.] z początku karta iedna wydarta, tamże zostawiająca, a ku koncowi kart szesc naruszonych, mało co nie wydartych.

*Osmnastę xięgi*¹⁸ roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt° osmego poczynaią się od dnia trzeciego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris tegoz roku. W tecturze czarnej, z deszczkami oprawne, w tyle trochę od molu ruszone, w których karty wszystkie całe.

*Dziewiętnastę xięgi*¹⁹ roku tysiąc pięćset siedmdziesiąt° dziewiętego poczynaią się od dnia pierwsze° January, a kończą się po dzień dwudziesty dziewiąty Decembris. W tecturze czarnej, z deszczkami oprawne, w których trochę we szrodku sextern ieden naruszył się y karty się wydarły.

*Dwudziestę xięgi*²⁰ roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° poczynaią się od dnia siódmego January, a kończą się po dzień trzydziesty Decembris tegoz roku. W corpeturze* czerwonej z deszczkami. Na koncu samym Decembris karta iedna naruszona, a wszystka xięga cała y nienaruszona.

*Dwudziestę pierwszą xięga*²¹ roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° pierwsze° poczynaią się od dnia trzeciego January, a kończą się po dzień dwudziesty osmy Decembris tegoz roku. W cooperturze czarnej z deszczkami odarte, w tyle y z obudwu stron karty iednak wszystkę całe.

*Dwudziestę wtoregą xięgi*²² roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° wtorego // [863] poczynaią się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień dwudziesty dziewiąty Decembris. W tecturze czerwonej z deszczkami. Xięgi dobre y we szrodku nie naruszone, w tyle tylko na rębach przetarte.

*Dwudziestę trzecią xięgi*²³ roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° trzeciego poczynaią się od dnia pierwsze° January, a kończą się po dzień trzydziesty Decembris. Xięgi nie zupełnie y nie dokążone. Z początku sexternow kilka wydartych, w deszczki, tylko bez tectury zadnej, oprawione, srodze s początku powydzierane.

*Dwudziestę czwartą xięgi*²⁴ poborowych spraw poczynaią się roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° trzeciego od dnia trzynaste° Augusta, y tylko roku pomienionego tysiąc pięćset osmdziesiąt° trzeciego spraw dwie. W tychże xięgach roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° czwartego spraw poborowych tylko trzy. W tychże xięgach roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° piątego spraw poborowych w liczbie cztery. W tych ze xięgach roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° wtorego dnia trzydzieste° Augusta decretow w sprawach skarbowych w liczbie pięć z roznymi osobami. W tych ze xięgach roku tysiąc pięćset osmdziesiąt° trzeciego spraw skarbowych continę powyzej wspomnionych decretach idących w liczbie szesc, a zas kart gołych nie pisanych proznych trzydziesci y trzy. W biały pergamin oprawne. Xięgi nie wielkie, srodze nieporządne // [863зв.] y nie według lat po sobie następujących pisane.

---

* Має бути cooperturze.

*Dwudziestę piątę xięgi*²⁵ roku tysiąc pięćset osmdziesiąte^o czwartego poczynaią się od dnia pierwszego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperturze czerwonej z deszczkami, przednia wpuł złamana y początek tej xięgi na sexternow dwa wydarty, które to karty tamże w xięgach zostaia.

*Dwudziestę szostę xięgi*²⁶ roku tysiąc pięćset osmdziesiątego piątego poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszym^{*} Decembris. Xięgi barzo złę, odartę, tylko z iednej strony cooperta skory czerwonej trzymasię, a drugiej strony nimasz. Na początku in Januar. sextern wydarty, a ku koncowi zas mało nie wszystek miesiąc December in chartis dissolutis.

*Dwudziestę siodmę xięgi*²⁷ roku tysiąc pięćset osmdziesiąte^o szostego poczynaią się od dnia pierwsze^o January za starostwa xztza je^o msci Ostrogskiego a za pisarstwa Jakuba Krusinskiego, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperce czerwonej. Xięgi dobrę y ieszcze nie naruszonę.

*Dwudziestę osmę xięgi*²⁸ roku tysiąc pięćset osmdziesiąte^o osme^{o**} poczynaią się od dnia wtorego January, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. Na koncu // [864] podpis pisarski pana Kruszynskie^o pisarza. W cooperce czerwonej. Xięgi iuz odartę tak w tyle iako y z obiedwu stron, iednakże w sexternach nie ruszonę.

*Dwudziestę dziewiątę xięgi*²⁹ roku tysiąc pięćset osmdziesiątego osmego poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, przy których z początku y registr wszystkich spraw. W cooperce czerwonej nadwietszałej, iednakże xięgi zupełnę, sexterna nie naruszonę, mocną sie trzymaia.

*Trzydziestę xięgi*³⁰ roku tysiąc pięćset osmdziesiąte^o dziewiątego poczynaią się od dnia pierwsze^o January, za pisarstwa pana Stanisława Kandyby, a kążą się po dzień trzydziesty Decembris. W nich spraw dwie mca Decembra siodmego dnia, to iest arkuszow dwa nie introligowanych. Cooperta czerwona, stara, nadbutwiała y registr przy nich.

*Trzydziestę pierwsze xięgi*³¹ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiątego poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, z registrem. W cooperturze czerwonej, ieszcze dobrej y w sexternach ieszcze nie naruszonę. Za pisarstwa pana Stanisława Kandyby.

*Trzydziestę wtore xięgi*³² roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt pierwsze^o poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się // [864**3b.**] po dzień dziesiąty Decembris. W których konca niemasz y kart dwoch msca Decembra, wydartych cztery tamze zostaia. Xięgi barzo złę y zbutwiałę, bez cooperty bo poodpadały, starę y sznurkiem ich z temiz coopertami starami związuią. Na początku tych ze xiąg zaraz za registrem decret paniej Hawryłowej Jakowickiej z panią Michałową Grochowską msca Maia piątę^o d. eod., A^o 1591.

*Trzydziestę trzecie xięgi*³³ roku 1592 poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień dwudziesty dziewiąty Decembris. W tecturze czerwonej. Xięgi dobrę y nienaruszonę.

*Trzydziestę czwartę xięgi*³⁴ roku 1593 poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a kążą się po dzień dwudziesty czwarty Decembris, gdysz ostatek ku koncowi karty

---

* Має бути *pierwszy*.

** Має бути *siodmego*.

powypadały potartę, chrostanę* y od molu popsowane, ze nie może z nich nic dostatecznie pisac, które wypadły tamże przy koncu zostaia. W cooperie czerwonej, spodnia cooperta odgnia precz, także y tył wszytek niemal compatury podartej.

*Trzydzieste piąte xięgi*³⁵ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt czwartego poczyna się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W compaturze czerwonej. Xięgi dobre ku koncowi, tylko poczoł trochę mol karty dziura- // [865] wic.

*Trzydzieste szoste xięgi*³⁶ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt piąte^o poczyna się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień trzydziesty Decembris. Xięgi zupełne, w cooperie czerwonej, spodnia strona poczeła się przecirac y psowac.

*Trzydzieste siodme xięgi*³⁷ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt szostego poczyna się od dnia pierwszego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. Z początku registr wydarty. W compaturze czerwonej nadbutwiałej y od molu nadpsowanej.

*Trzydzieste osmę xięgi*³⁸ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt siodmego poczyna się od dnia pierwszego January, a kończą się dnia trzydziestego Decembris. W cooperie czerwonej, nadbutwiałej y w tyle od molu iuż trochę nadpsowanej.

*Trzydziestego dziewiąte^{o-***} xięgi*³⁹ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osmego poczyna się od dnia czwartego January, a kończą się dnia trzydziestego Decembris. W cooperturze czerwonej dobrej.

*Czterdziestę xięgi*⁴⁰ roku tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt dziewiątego poczyna się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w cooperturze czerwonej. Xięgi nienaruszone, z tyłu trochę mol poczoł psowac.

*Czterdziestę pierwsze xięgi*⁴¹ roku tysiąc szescsetne^o poczyna się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień // [865zb.] dwudziesty osmy Decembris. Xięgi w kartach nieruszone, w cooperie czerwonej, w tyle y na deszczkach od molu tylko ruszone.

*Czterdzieste wtore xięgi*⁴² roku tysiąc szescset pierwsze^o poczyna się od dnia piątego January, a kończą się dnia piętnastego Septembris. Xięgi nie wielkie, w cooperie czerwonej nadwiętszałej y nadpsowanej się, dobrze^{***}, ku koncowi od margines mol poczoł karty psowac.

*Czterdzieste trzecie*⁴³ Anno tysiąc szescset wtorego poczyna się od dnia pierwszego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W skurze czerwonej, xięgi dobre.

*Czterdzieste czwarte xięgi*⁴⁴ roku tysiąc szescset trzeciego poczyna się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień trzydziesty Decembris, w skurze czerwonej. Xięgi dobre, nie wielkie.

*Czterdzieste piąte xięgi*⁴⁵ roku tysiąc szescset czwartego poczyna się od dnia pierwszego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tecturze czerwonej nadbutwiałej, ale w samym w wiązania nienaruszone, tylko się registr z początku naruszył.

* Так у тексті.

_ Має бути *Trzydzieste dziewiąte*.

*** Має бути *dobre*.

*Czterdzieste szostę xięgi*⁴⁶ roku tysiąc szescset piątego poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w tecturze // [866] także czerwonej nadbutwiałej. Xięgi dobre et in corpore, nie naruszone, z rejestrem. Tu przywileia xzcia Czartoryskiego acticowane.

*Czterdziestę siódmę xięgi*⁴⁷ roku tysiąc szescset szóstego poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty Decembris. W cooperacie czerwonej. Xięgi dobre, w tyle troche zwierchu wytartę y naruszone, ale karty zadnej naruszonej nie maiące. Z rejestrem.

Czterdziesce osme xięgi*⁴⁸ roku tysiąc szescset siódmego poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej nadbutwiałej y mołem naruszonej. Karty iednak wszystkie wcale, a ku koncowi od molu troche naruszone, przy których y registr spraw s początku samego przyłożony.

*Czterdzieste dziewięte xięgi*⁴⁹ roku tysiąc szescset osmego** poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej dobrej, nie naruszone y zupełne, z rejestrem.

*Pięcdziesiąte xięgi*⁵⁰ roku tysiąc szescset dziewięte^o poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tecturze czerwonej dobrej, nie naruszone, w których ku koncowi znac karty troche zamoczone. Z rejestrem.

*Pięcdziesiąte pierwsze xięgi*⁵¹ roku tysiąc szescset dziesiątego poczynaią się // [866зв.] od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej, ktorej facies przednia nadbutwiała y od myszy y mola naruszona. Iednak te samę xięgi in corpore, nie naruszone, ale całe, z rejestrem.

*Pięcdziesiąt wtore xięgi*⁵² roku tysiąc szescset iedynaste poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej dobrej. Xięgi nie wielkie y ni w czym nie naruszone, z rejestrem.

*Pięcdziesiąt trzecie xięgi*⁵³ roku tysiąc szescset dwunastę poczynaią się od dnia wtorego January, a konczą się po dzień trzydziesty Augusti, w tecturze czerwonej nadtartej. In corpore, iednak nie ruszono y całe, iedno troche s początku się w rejestrze naruszyli y arkusz ieden rejestra wypada.

*Pięcdziesiąt czwartę xięgi*⁵⁴ roku tysiąc szescset trzynastego poczynaią się od dnia*** dwunastego Septembris roku tysiąc szescset dwunastego y skonczony tenże rok po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tychże xięgach rok tysiąc szescset trzynasty poczynaią się od dnia trzeciego January, a konczą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej, w tyle na rąbach w wiązaniu oblażłe y psowacię poczętek in ipso, iednak corpore, całe, z rejestrem.

*Pięcdziesiąt piątę xięgi*⁵⁵ // [867] roku tysiąc szescset czternastego poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczą się po dzień dwudziesty dziewięty Decembris, w tecturze czerwonej nadtartej troche. Xięgi dobre y nigdziej nie naruszone, z rejestrem.

* Має бути *Czterdzieste*.

** Виправлено з іншого слова.

*** Має бути *dnia*.

*Pięcdziesiąt szóstą księgę*⁵⁶ roku tysiąc szescset piętnastego y tysiąc szescset szescnastego poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczy się ten rok po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W tych ze księgach rok tysiąc szescset szesnasty poczynaią się od dnia szescnastego January, a konczy się ten po dzień dwudziesty pierwszy Septembris. W corpercie czerwonej. Xięgi dobre.

*Dwudziestą siódmą księgę*⁵⁷ roku tysiąc szescset szescnastego poczynaią się od dnia dwudziestego wtorego Septembris, za pisarstwa pana Małaszczyńskiego, a konczy się po dzień siódmy Decembris, w oprawie czerwonej. Xięgi nie wielkie.

*Pięcdziesiąt ósmą księgę*⁵⁸ roku tysiąc szescset siedmnastego poczynaią się od dnia pierwsze^o January, a konczy się po dzień dwudziesty wtory Decembris, w cooperacie czerwonej złej. Xięgi zepsowane, w których we szrodku arkusze powypadały. W iednym miejscu, w miesiącu Augustie, w dwudziestym szostym dniu wpisanym kwitem od pana Jana Załęskiego panu Sebestyanowi Orchowskiemu oddania zapisu na sumę szesc tysięcy złotych, sobie służącego, yz protestacją // [867зв.] sub acta dnia dwadziesatego osmego Augusta od pana Macieia Striiewskiego na mieszczan włodzimirskich także y rellatia sub acta dnia trzydziestego pierwszego Augusta dania pozwu panu Janowi Kisielowi Drohinickiemu od pana Łysakowskiego chorążego chełmskiego. Drugi arkusz w miesiącu Octobrze, dnia dwudziestego siódmego z possessią paniej Hieronimowej Sołtanowej w sioła Bohy y Mostyszczca od małżanka iej y z opowiadaniem xzcia je^o msci Janusza Ostrozkiego casztellana krakowskiego z Olburowa^{**} na pana Zbrozka. A ku koncowi tych że xiąg sexternow w liczbie trzy, a w sexternach w kazdym po cztery arkusze, poczowszy od dnia czwartego Decembra od protestaciej pana Jana Malszewskiego na pana Stanisława Kiersnowskiego, odpadły, y na samym koncu tych xiąg skonczenia possessiej pana Samuela Turobojskiego w sioła Zalesie od xzcia Adama Sanguszka Olgierdowicza niemasz. Xięgi złą y oprawy potrzebuiące.

*Pięcdziesiąt dziewiątą księgę*⁵⁹ roku tysiąc szescset osmnastego poczynaią się od dnia wtorego January, a konczy się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. Xięgi w cooperacie czerwonej troche naddartej, ale in corpore. Same // [868] xięgi dobre y nie naruszone.

*Szescdziesiątą księgę*⁶⁰ roku tysiąc szescset dwęwnastę^{o***} poczynaią się od dnia pierwszego January, a konczy się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. W cooperacie czerwonej troche naruszonej. Z podpisem pana Małaszczyńskiego^{4*} pisarza, in corpore, iednak ipso nie naruszone.

*Szescdziesiąt pierwszą księgę*⁶¹ roku tysiąc szescset dwudziestego poczynaią się od dnia wtorego January, a konczy się po dzień trzydziesty Octobris, w cooperacie czarnej nadbutwiałej. Na koncu naruszone sextern ostatny wypadywa. Przez pana Małaszczyńskiego pisarza podpisane.

*Szescdziesiąt wtore księgę*⁶² roku tysiąc szescset dwudziestego pierwsze^o poczynaią się od dnia dwudziestego dziewiątego msca Aprilis, a konczy się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w cooperacie białej. Xięgi całe y dobre.

* Має бути *Pięcdziesiąt*.

** Так у тексті.

*** Має бути *dziewiętnaste*.

4* Має бути *Małaszczyńskiego*.

*Szesczdziesiąt trzecie xięgi*⁶³ roku tysiąc szescset dwudziestego wtorego. Poczynają się od dnia pierwsze^o January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy msca Marca. Na koncu kart cztery gołych. W cooperce białej z deszczkami nadtartej.

*Szesczdziesiąt czwarte xięgi*⁶⁴ roku tysią* szescset dwudzieste^o wtorego poczynają się od dnia pierwsze^o Aprilis, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w tekturze białej. Xięgi dobre.

*Szesczdziesiąt piąte xięgi*⁶⁵ roku tysiąc szescset dwudzieste^o trzecie^o poczynają się od dnia wtore^o January, a kończą się po dzień // [8683B.] dwudziesty siódmy Decembris, w cooperce czerwonej. Msca Marca z zapisem je^o msci pana Adama Kisiela panu Janowi Bohdaszewskiemu y mał. na tysiąc złotych. Arkusz wydarty.

*Szesczdziesiąt szoste xięgi*⁶⁶ roku tysiąc szescset dwudziestego czwartego poczynają się od dnia wtore^o January, a kończą się po dzień piętnasty Maj, w cooperce czarnej. Xięgi dobre.

*Szesczdziesiąt siódme xięgi*⁶⁷ tegoz roku 1624 poczynają się od dnia siedmnastego Maj, a kończą się po dzień piętnasty Juny, w tekturze czarnej. Xięgi nie wielkie.

*Szesczdziesiąt osme xięgi*⁶⁸ roku tegoz 1624 poczynają się od dnia osmnaste^o July, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w cooperce białej. Xięgi dobre, nie naruszone.

*Szesczdziesiąt dziewiąte xięgi*⁶⁹ roku tysiąc szescset dwudzieste^o piątego. Poczynają się od dnia wtore^o January, a kończą się po dzień piętnasty January roku 1626, w cooperce białej z deszczkami. Xięgi dobre.

*Siedmdziesiąte xięgi*⁷⁰ roku tysiąc szescset dwudzieste^o szoste^o poczynają się od dnia piętnaste^o January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris. Xięgi dobre, w cooperce czerwonej.

*Siedmdziesiąt pierwsze xięgi*⁷¹ roku tysiąc szescset dwudzieste^o siódmego poczynają się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w tekturze czerwonej. Registr trochę naruszony. //

[869] *Siedmdziesiąt wtore xięgi*⁷² roku tysiąc szescset dwudziestego osmego. Xięgi zapieczętowane w sexternach, o czym manifestatia, w grodzie Włodzimirskim zaniesiona, świadczy.

*Siedmdziesiąt trzecie xięgi*⁷³ roku tysiąc szescset dwudziestego dziewiątego poczynają się od dnia wtorego January, a kończą się po dzień dwudziesty piąty Septembris. W sprawach skarbowych na koncu kart pułtrzecie niedopisanych, a między sprawami potocznymi w miesiącu Nowembris dnia wtorego Nowembris z plenipotencją xdza Jarmunda Jarczewskiego y z testamentem paniej Zophiej Grabowskiego Janowej Godlewskiej wydarty, wypada. W oprawie czerwonej nadtartej. Xięgi wielkie.

*Siedmdziesiąt czwarte xięgi*⁷⁴ roku tysiąc szescset trzydziestego A Januaris [...] ad Maium. Xięgi zapieczętowane.

*Siedmdziesiąt piąte xięgi*⁷⁵ roku tysiąc szescset trzydziestego. Tegoz roku drugie xięgi za pisarstwa Andrzeia Bedonskie^o poczynają się od dnia wtorego Maia, a kończą się po dzień dwudziesty dziewiąty Decembris. Xięgi nie wielkie, dobre, w oprawie czerwonej.

---

* Має бути *tysiąc*.

*Siedmdziesiąt szoste xięgi*⁷⁶ roku tysiąc szescset trzydziestego pierwszego poczyna-
ia się od dnia wtorego January, a kaczają się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris, w
cooperacie czerwonej. Xięgi wielkie.

*Siedmdziesiąt siodmę xięgi*⁷⁷ roku tysiąc szescset trzydziestego wtorego
poczynaia się // [869зв.] od dnia wtorego January, a kaczają się po dzień trzydziesty
Decembris, w rejestrze karta wydarta. W cooperacie czarnej, xięgi nie wielkie,
dobrę.

*Siedmdziesiąt osme xięgi*⁷⁸ roku tysiąc szescset trzydziestego trzeciego poczy-
naia się od dnia trzeciego January, a kaczają się po dzień trzydziesty pierwszy Decembris,
w cooperacie czerwonej. Xięgi nie naruszone, w oprawie.

*Siedmdziesiąt dziewiąte xięgi*⁷⁹ roku tysiąc szescset trzydziestego czwartego
poczynaia się od dnia wtorego January, a kaczają się dwudziestego osmego Decembris.
W cooperacie czerwonej na wiązaniu z tyłu już podarty y naruszony.

*Osmdziesiąte xięgi*⁸⁰ roku tysiąc szescset trzydziestego piątego poczynaia się od
dnia wtorego January, a kaczają się dwudziestego czwartego Septembris. Rejestru*
dokonczenia niemasz. W cooperacie czarnej, xięgi srednie. Skura nad nie mało nie do
połowicy zdarta.

*Osmdziesiąt pierwsze xięgi*⁸¹ roku tysiąc szescset trzydziestego szóstego, xięgi
zapieczetowane.

*Osmdziesiąt wtore xięgi*⁸² roku tysiąc szescset trzydziestego siodmego poczy-
naia się April. dwudzieste^o trzeciego dnia, a kaczają się trzydziestego pierwszego
Decembris. Xięgi dobre, w oprawie czarnej.

*Osmdziesiąt trzecie xięgi*⁸³ roku tysiąc szescset trzydziestego osmego poczy-
naia się od dnia wtorego January, a kaczają się trzydziestego pierwszego Decembris. //
[870] Xięgi dobre, w oprawie szarej, dobre**.

*Osmdziesiąt czwarte xięgi*⁸⁴ roku tysiąc szescset trzydziestego dziewiątego poczy-
naia się od dnia trzeciego January, a kaczają się trzydziestego pierwszego Decembris.
Xięgi wielkie, trocha nadarte, w cooperacie szarej.

*Osmdziesiąt piąte xięgi*⁸⁵ roku tysiąc szescset czterdziestego poczy-
naia się od dnia piątego January, a kaczają się decretami July osmnastego dnia, xięgi wielkie, dobre,
w cooperacie szarej.

*Osmdziesiąt szostę xięgi*⁸⁶ roku tysiąc szescset czterdziestego pierwszego poczy-
naia się od dnia siodmego January, a kaczają się decretami po dzień iedynasty Aprilis,
w deszczki oprawne.

*Osmdziesiąt siodmę xięgi*⁸⁷ roku tysiąc szescset czterdziestego wtorego poczy-
naia się od dnia siodmego January, a kaczają się decretami dwudzieste^o szoste^o Maj,
kart na koncu nie zapisanych dwie, w deszczkach.

Osmdziesiąt osmego^{***} *xięgi*⁸⁸ roku tysiąc szescset czterdzieste^o trzeciego
poczynaia się od dnia wtorego January, a kaczają się decretami po dzień osmy Octobris,
w deszczkach.

---

* Слово пошкоджено краплею води.

** Слово зайве.

*** Має бути *osme*.

Dziewięćdziesiąte* *xięgi*⁸⁹ roku tysiąc szescset czterdziestego czwartego poczynaіąsіę od dnia wtorego January, a koncząsіę decretami po dzien szosty Septembris, w cooperacie szarej.

Dziewięćdziesiąt pierwsze** *xięgi*⁹⁰ roku tysiąc szescset czterdziestego piąte°. Xięgi zapisowe, poczynaіąsіę od dnia wtore° January, a kącząsіę decretami dnia osmnastego Maia. //

[870зв.] *Dziewięćdziesiąt wtore**** *xięgi*⁹¹ roku tysiąc szescset czterdziestego piętego. Xięgi drugie spraw potocznych poczynaіąsіę od dnia wtorego January, a koncząsіę po dzien trzydziesty Decembris.

Dziewięćdziesiąt trzecie^{4*} *xięgi*⁹² roku tysiąc szescset czterdziestego szostego poczynaіąsіę od dnia wtorego January, a koncząsіę decretami po dzien dziewiętnasty Aprilis.

Działosіe we Włodzimirzu dnia piętnastego Octobris, roku tysiąc szescset czterdziestego siodmego.

^{5*}У того реестру подпись^{5*} руки тыми словы: Те wszystkie wyżej mianowane xięgi zdałem,

Gabriel Ignacy Kropiwa ma.”

А такъ я, намесникъ, тот реестръ, за поданемъ ѿчевистымъ и прозбою вишьменованого подаваючого принявши, и с початъку увесъ аж до конца так яко ся в себе маеть написаныи и подании естъ, до книгъ нынешнихъ кгородскихъ володимерскихъ вписати казал.

И естъ вписанъ.

ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 83. – Арк. 859зв.–870зв.

КОМЕНТАРІ

1. Книга (*Pierwsze xięgi*) з документами від 16 березня до 10 червня 1561 р., від 30 серпня до 30 грудня 1563 р. та від 5 січня до 6 серпня 1564 р. не збереглася.

2. Книга (*Drugie xięgi*) з документами від 9 серпня до 29 грудня 1564 р. та від 4 січня до 23 травня 1565 р. не збереглася.

3. Книга (*Trzecie xięgi*) з документами від 25 травня до 30 грудня 1565 р. та від 1 січня до 3 квітня 1566 р. не збереглася.

4. Центральний державний історичний архів України у м. Києві (далі – ЦДІАК України). – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 1 (1566). Книга починається з аркуша, на якому міститься кінцевий фрагмент втраченого документа та початок наступного від 9 квітня, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Нижче номера аркуша дописано рік: “АФЅS” (1566), на верхньому полі цього аркуша на початку XVII ст. було вписано його нумерацію словами: “Карта вторая” і правіше іншим почерком і світлішим чорнилом: “Кандыба”, в такий спосіб книгу пронумеровано до кінця. Дату вписання в книгу останнього документа не з’ясовано,

* Помилка в нумерації – мало бути *Osmdziesiąt dziewięte*.

** Має бути *Dziewięćdziesiąte*.

*** Має бути *Dziewięćdziesiąt pierwsze*.

4* Має бути *Dziewięćdziesiąt wtore*.

^{5*}–^{5*} Вписано на місці витертого.

оскільки не зберігся його початок; передостанній документ вписано 30 серпня. На звороті передостаннього аркуша “Карта сто двадцат девятая”, а згідно з нумерацією Комісії 128-го, внизу дописано “Конец книгам”. На звороті останнього 129-го аркуша внизу дописано: “Карта вторая. Кандыба”. У верхній частині аркушів 1–41 (в основному пошкоджених) проставлено нумерацію архівним олівцем, далі – збереглася нумерація Комісії. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 121 документ, аркушів – 130; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 129. Обкладинка книги виготовлена з картону, оправленого тонкою тканиною темно-зеленого кольору. На обкладинці наклейка з білого паперу, на ній напис: “Книга гродзка 1566 года”. Колір чорнила і почерк цього напису є подібним до чорнила й почерку засвідчувального запису Комісії, – це дає підставу для визначення приблизної дати виготовлення обкладинки книги – не пізніше 1835 р. Як ідеться в реєстрі, документи цього року за 1 січня – 3 квітня були у складі попередньої Третьої книги (*Trzeciej książki*), документи за 30 серпня – 30 грудня знаходилися у складі П'ятої книги (*Piątej księgi*), обидві не збереглися. Старий № 923.

5. Книга з документами від 30 серпня до 30 грудня 1566 р. та від 1 до 10 січня 1567 р. не збереглася.

6. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 2 (1567). Книга починається з аркуша, на верхньому полі якого дописано: “Карта вторая”, а правіше, світлішим чорнилом та іншим почерком: “Кандыба”, в такий спосіб книгу пронумеровано до кінця. Тоді ж нижче заголовка було дописано рік: “АФѣз”, правіше – рік цифрами: “1567”. Документ на цьому ж аркуші датовано 23 січня. Документи за 1–10 січня знаходилися у складі попередньої книги. Останній документ внесено до книги 31 грудня. Номер останнього аркуша – “Карта двохсотная тринадцатая”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. цей аркуш має номер 222, на його звороті, нижче тексту, дописано: “Quasivit Brogowski mm tiae”. По тексту останнього документа пляма від пошкодження аркуша вологою, яка розмила пізніший запис писаря Станіслава Кандиби, читається лише його підпис: “Кандыба” та аднотація: “Доконъчение тымъ книгамъ року АФѣз” (1567). Крім записів різних осіб про розшуки документів, там же дописано: “Rewidowano w sprawach duchownych. 1723 A°. Zregistrował Vajkowski Marcin”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 222 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 213. Обкладинка із світло-голубого картону, корінець – із тканини сірого кольору. Старий № 934.

7. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 3 (1568). Книга збереглася повністю, про що свідчить запис словесної нумерації початку XVII ст. на верхньому полі її першого аркуша: “Карта первая” і підпис іншим почерком і світлішим чорнилом: “Кандыба”, у такий спосіб книгу пронумеровано до кінця. Нижче нумерації міститься заголовок до книги: “Книги записные справ замку гсдрского Володимирского починаются”. З цього аркуша починається й нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Перший документ вписано 2 січня, з нього починається нумерація документів, здійснена нею ж. Останній документ під № 275 від 29 грудня. Згідно зі словесною нумерацією в книзі 190 аркушів. На звороті останнього аркуша, нижче тексту документа, дописано: “Конец книгам”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 275 документів, аркушів – 191; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 189. Обкладинка із сірого картону, обклеєного фіолетовим папером, корінець – зі шкіри червоно-коричневого

кольору. На обкладинці біла наклейка з написом: “Книга гродзка 1568 года”. Почерк напису і колір чорнила подібні до почерку й чорнила засвідчувального запису Комісії 1833 р. Старий № 935.

8. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 4 (1569). Книга збереглася повністю, про що свідчить запис словесної нумерації на верхньому полі її першого аркуша: “Карта первая” та підпис Станіслава Кандиби. В такий спосіб аркуші книги пронумеровано до арк. 138. Нижче нумерації першого аркуша міститься заголовок до книги: “Книги записные справъ замку гсдръского Володимерского починаются”. З цього ж аркуша починається цифрова нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. Перший документ було вписано 1 січня, з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією. Після аркуша “Карта дванадцатая” йде аркуш “Карта чотырнадцатая”, а “Карта тринадцатая” відповідає арк. 283. Останній документ у книзі від 23 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 350 документів (останній не має закінчення), аркушів – 310; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 310. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. На обкладинці біла наклейка з написом: “Книга гродзка 1569 года”. Старий № 919.

9. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 5 (1570). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку. Наступний документ вписано 20 січня, з нього ж починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Останній документ вписано 31 грудня. На арк. 403зв. внизу міститься запис: “Докончене тым книгам” та пізніший запис рукою Ст. Кандиби: “Конец книг”. Останні 5 аркушів залишилися незаповненими: на арк. 404 рукою Ст. Кандиби дописано: “Карта порожная”, нижче: “Expedit p [...] Sieniawski d. 19 July 1720 A°”, нижче: “Тысяч сѣмсот девяносто четвертого года”, ще нижче: “Quasivit Brogowski”; на арк. 404зв. записи: “Порожная карта. Кандыба”, нижче: “Tomasz Zegocki”; на арк. 405: “Карта порожная. Кандыба” і двічі “Tomasz Zegocki”; на арк. 405зв.: “Кандыба”, нижче: “Marcin Bajkowski zregistrował te całe xiągę przez alfabet Roku 1778, D. 10 Novembris”. Наступні пусті аркуші також заповнені записами “Порожная карта”, “Кандыба”, “Correxit Bajkowski”, “Memento mei”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 362 документи, аркушів – 409; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 411. Обкладинка із сірого картону, оправленого шкірою червоно-коричневого кольору, корінець із світло-жовтої шкіри. Старий № 966.

10. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 6 (1571–1572). Початок книги не зберігся, вона починається з арк. 2. Попередній арк. 1 було втрачено вже після нумерації Комісії 1833 р. На верхньому полі арк. 2 дописано: “Przeszukano wszystkie na p. Kostiuszkowicza [...]”. На верхньому полі кожного аркуша книги підпис Ст. Кандиби. На арк. 2 збереглася частина попереднього документа, наступний документ внесено до книги 2 січня 1571 р., але нумерація документів Комісії 1833 р. починається з третього, вписаного 5 січня. Останній документ у книзі, під № 379 від 24 лютого 1572 р., не має завершення. Передостанній не було пронумеровано Комісією випадково, – номер “378a” було вписано олівцем, рукою Г. С. Сергійчук у 80-х роках ХХ ст. при складанні внутрішнього опису до книги. Втрачено аркуші з документами за 25 лютого – 13 березня 1572 р. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 379 документів, аркушів – 381; згідно з архівним засвідчувальним

листом загальна кількість аркушів у книзі – 383. Обкладинка з картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 967.

11. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 7 (1572). Книга починається з пошкодженого аркуша, на якому міститься частково втрачений заголовок: “[Книги записны]є справ замку гсдрского Волод[имерского почина]ются”. Цей аркуш пронумеровано архівним олівцем на доклеєному при реставрації правому верхньому його куті. Нумерація Комісії 1833 р. збереглася з наступного арк. 2. Нумерація перших трьох документів не збереглася через пошкодження країв аркуша, четвертий документ пронумеровано цифрою “3”. Перший документ у книзі від 13 березня, останній – від 31 грудня. На верхньому полі звороту останнього арк. 234 дописано: “Немаш листу граничного [...]”. На нижньому полі: “Exped.”, далі, в цьому ж рядку: “Александр шукал, а не нашов”, нижче: “Expedit [...] Siemaszko”, ще нижче: “O Hero tibi de gestum laboreм”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 213 документів, аркушів – 235; згідно з архівним засвідчувальним листом, загальна кількість аркушів у книзі така сама – 235. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 936.

12. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 7а (1573). Книга з початку не збереглася – втрачено аркуші з документами за 5–15 січня. Вона починається з аркуша під № 1 (згідно з нумерацією Комісії 1833 р.), на ньому міститься документ від 16 січня, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією. Перший документ у книзі від 16 січня, останній – від 28 грудня. У кінці книги на арк. 358 дописано: “Докончене тым [книгам]. Яким Василевич [...] и писар”. Вірогідно, після нумерації документів, але до нумерації аркушів, послідовність арк. 353–357 була вже порушена, на що вказують проставлені на них номери документів: слідом за документом № 400 йде № 404, за № 406 – № 403, а потім № 401 і 402. Останній документ – під № 407. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 407 документів, аркушів – 359; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 359. Обкладинка сучасна, із світло-червоного картону, виготовлена під час реставрації в 1995 р., корінець із червоного матеріалу. Старий № 937.

13. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 8 (1574). Книга починається з аркуша, на верхньому полі якого дописано: “Czyżewski”, нижче міститься заголовок: “Книги записные справ замку гсдрского Володимирского починаются”, ще нижче Комісією 1833 р. проставлено нумерацію першого документа: “№ 1”, вписаного 2 січня. З цього аркуша починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією. Останній документ книги, № 261 від 31 грудня, закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 261 документ, аркушів – 256; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 256. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. На обкладинці наклейка з білого паперу з написом: “Книга гродзкая 1574 года”. Старий № 938.

14. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 9 (1575–1576). Книга починається з аркуша, на якому міститься заголовок “Книги записные справ судовых замку гсдрского Володимирьского починаются” та документ від 2 січня 1575 р. під № 1 згідно з нумерацією Комісії 1833 р. З цього ж аркуша починається нумерація аркушів Комісії. На нижньому полі арк. 178 дописано: “Zmow za mnie zdrować Marja, prosze. Marcin Bajkowski”. Подібний запис міститься й на арк. 211зв.: “Zmow za mnie zdrować Marja, prosze mocno y obliguię. Marcin”. На не заповненому текстом

арк. 211а кілька разів вписано слово “Vacuum”, а внизу: “Quid tibi non vis alteri nefario nie fabrykuj nie chcie”. На звороті цього ж аркуша дописано: “Totos ab Annis ad Annus percaurebamus Libros nihil tamen Caerimus A° 1720 D. 22 Juli”. Нижче: “Wierz mi statecznie jak co zfabrykujesz to ci utno reke”; ще нижче: “Vacuum. Witaj ze tos gore obliquie siebie abys nie fabrykował, prosze ozdrowac, Marja”, іншою рукою: “Карта порожная”. Останній документ вписано 9 січня 1576 р. На нижньому полі звороту останнього 241-го аркуша дописано: “Докончене тым книгам. Яким Стривяжский писар”. Документи за 3–9 січня 1576 р. мали увійти до початкової частини наступної “П’ятнадцятої книги”, яка не збереглася. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 224 документи, аркушів – 243; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 243. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. На обкладинці наклейка з білого паперу з написом: “Книга гродзка 1575 и 1576 (закреслено) по 9 Генваря годов”. Старий № 920.

15. Книга (*Pięcnaste xięgi*) з документами за 15 січня – 31 грудня 1576 р. та з документами за 2–12 січня 1577 р. не збереглася.

16. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 10 (1577). Книга починається з аркуша без тексту, на ньому зверху дописано: “Liber Anno 1577”, нижче йдуть записи: “X. Xięgi Roku 1707”, “Дмитро Политом Kijowski m.”, “Duo non utor frustra labore meo” та численні записи різних осіб про пошуки документів у книзі. Зворот цього аркуша перекреслено. З цього ж аркуша починається архівна нумерація олівцем, яка проставлена на перших одинадцяти аркушах, при цьому нумерація Комісії 1833 р., що починається з другого аркуша, на них закреслена. Нумерація документів, проведена Комісією, починається з документа від 8 січня на арк. 2. На арк. 23 містяться записи латинкою: “Nic si vis respicere nerespitia ipse sed cum omnibus quoniam tuoes neglene et ad cus nilque ane[...]. Ut et sine cerebro. Nil ad rem [...] sine cerebro”. На деяких сторінках ревізорські записи: “Zmów zdrowas, Marja, za mnie, prosze” (арк. 41), “Zmow za mnie zdrowas, Marja” (арк. 60), “Zmow za mnie zdrowas, Marja, prosze, M. Wajkowski” (арк. 60зв.), “Prosze zdrowas, Marja, znowas za rewizora otej xięgi” (арк. 69), “Zmow za mnie zdrowas, Marja, a ja za siebie Boga chwalic będą” (арк. 90). Останній документ – під № 126 від 15 серпня на арк. 100зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 126 документів, аркушів – 101; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 102. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. На обкладинці біла наклейка з написом: “Книга гродзка 1577 года”. Старий № 939.

17. Книга (*Siedmnaste xięgi*) з документами від 19 серпня до 30 грудня 1577 р. не збереглася. Вона була прямим продовженням попередньої книги.

18. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 11 (1578). Зверху і до початку запису першого документа пропуск на третину аркуша, на ньому запис: “Xięga roku 1578”. З цього ж аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. На ньому міститься початок першого документа від 3 січня, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією. На нижньому полі звороту арк. 1 дописано: “NB memento mei obse[...] Theodori Sokulski et reminiscere conditionis tuoe quasivi eodem Anno 1746”. Останній документ № 498 – від 29 грудня на арк. 296зв. закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 498 документів, 297 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів

у книзі така сама – 297. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером. На ній біла наклейка з написом: “Книга гродзка 1578 года”. Корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 940.

19. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 12 (1579). Книга починається з аркуша, на якому міститься заголовок, вписаний крупними буквами: “Починаються книги гродские замку гсдрского Володимерского”, що займає майже половину першого аркуша. Нижче вписано дату першого внесеного документа: “Лѣта Божего Нарожения АФ семдесят девятого (1579), мсца генваря А (1) дня”, а Комісією 1833 р. проставлено його номер. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією. З арк. 259 введено додаткову нумерацію аркушів та зворотів архівним олівцем. Передостанній документ – № 418 від 29 грудня. Останній, на арк. 456, без початку і кінця, на ньому номер аркуша проставлений Комісією – 486. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 457 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 487. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 941.

20. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 13 (1580). На першому аркуші книги міститься заголовок: “Книги замку гсдрского Володимерского”, нижче міститься дата вписання першого документа: “Року тисеча пятсот осмдесятого, мсца генваря семого дня”. Ці записи займають трохи менше верхньої половини аркуша. Нижче, на цьому ж аркуші, міститься початок першого документа, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. З цього ж аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією. На нижньому полі арк. 2 дописано: “NB Memento obscuro pro Theodori Sokulski et reminiscere etiam conditionis tua”. Арк. 464 заповнено текстом лише на третину. Місце на аркуші нижче тексту перекреслено, там само вписано: “Дописаний месец”, нижче – “Помылка”. Зворот цього аркуша без тексту перекреслено; наступний арк. 465 і зворот, так само без тексту, перекреслено. Останній документ, № 670 від 12 грудня на арк. 569–569зв., закінчення не має, внизу на полі запис Комісії: “Листов 569, № 670”. Документи за 13–30 грудня втрачено. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 670 документів, аркушів – 570; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 585. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, пошкоджена. На ній біла наклейка з написом: “Книга гродзка 1580 года”. Корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 921.

21. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 14 (1581). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початкової частини. З цього ж аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. Нумерація документів проставлена Комісією з наступного документа, вписано 14 лютого. Аркуші з документами за 3 січня – 13 лютого втрачено. Має місце збій в нумерації аркушів книги: після арк. 49 йде арк. 39, а нижче під цим номером вписано правильний номер – 50. Від цього аркуша і до кінця книги нумерація аркушів подвійна. Останній документ не має дати вписання і початку. Згідно зі змістом його було оформлено у Володимирі 7 жовтня того ж 1581 р., в ньому не збереглася заключна частина із рішенням суду про вписання до книги. Попередній документ – № 492 на арк. 501зв. від 26 грудня. Документи за 27–28 грудня втрачено. Внизу на арк. 502 дописано: “O Hero Tibi Deus hunc laborum”, далі світлішим чорнилом і іншим почерком: “Quasivi Brogowski”. На звороті цього аркуша містяться записи канце-

ляристів про пошуки документів і серед них інший: “Quasitum nihil [...] repertum A° 1723 (далі дату заклеєно краєм наступного аркуша). Expedi[...]”, нижче: “Дмитро”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 490 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 503. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером. Корінець із темно-коричневої шкіри. Старий № 942.

22. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 15 (1582). Книга починається з аркуша, верхня частина якого не була заповнена текстом, а тому перекреслена. Нижче міститься початок першого документа від 2 січня, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Проведена Комісією нумерація аркушів починається з цього ж аркуша. Останній документ у книзі – під № 465 від 31 жовтня. Аркуші з документами за 1 листопада – 29 грудня втрачено. Останній арк. 492 заповнено лише на третину, вільну від тексту частину аркуша перекреслено і тією ж рукою дописано: “Дописалсе месец ” (4 рази) та “Амен, Амен”. На звороті арк. 492 дописано: “Записан лист увес. Октябр слово от [...]”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 493 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 493. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером. Корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 960.

23. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 16 (1583). Шість початкових пошкоджених аркушів книги реставровано, перший з них пронумеровано архівним олівцем. Перший документ на арк. 1 не має початку і кінця. Наступний документ на арк. 1зв. вписано 1 січня, але здійснена Комісією нумерація документів була розпочата з документа від 2 січня, що йде за ним. Останній документ, № 409 від 30 грудня на арк. 396зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 397 аркушів. Згідно з архівним засвідчувальним листом – також 397. Обкладинка з картону, обклеєного світло-рожевим папером, корінець із тканини чорного кольору. Старий № 961.

24. Книга не збереглася.

25. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 17 (1584). З початку книги втрачено аркуші з документами за 1–12 січня. Книга починається з аркуша, третина якого пошкоджена, на ньому міститься документ, текст якого зберігся частково, в даті видно тільки рік. Наступний документ на цьому ж аркуші від 13 січня. З цього документа і аркуша починаються нумерації, здійснені Комісією 1833 р. Останній документ № 533 на арк. 687–687зв. від 31 грудня. Вільне місце нижче останніх рядків документа на звороті аркуша заповнено аднотаціями різних осіб про розшуки документів. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 688 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 686. Обкладинка після реставрації, її виготовлено з картону темно-рожевого кольору, корінець із світло-сірого матеріалу. Старий № 962.

26. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 18 (1585). На верхньому полі першого аркуша міститься запис оригінальної словесної нумерації: “Карта двадцат пятая” (в такий спосіб книгу пронумеровано до кінця). З цього ж аркуша починається й цифрова нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. Перший документ на ньому не має початку, наступний внесено до книги 14 січня, з нього починається здійснена Комісією нумерація документів. Останній документ у книзі під № 562 від 11 вересня. На верхньому полі останнього текстового арк. 641 міститься нуме-

рація: “Пятсот двадцат семая”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 642 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 642. Обкладинка із сірого карону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 943.

27. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 19 (1586). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ від 13 січня. З цього аркуша і документа починаються нумерації, здійснені Комісією 1833 р. На лівому полі аркуша пізніше дописано: “Juzef Rudnicki”. Останній документ № 814 від 29 грудня на арк. 930зв.–931зв. На останньому не заповненому текстом арк. 932 канцелярський знак на зразок рукописної літери “Z”, проставлений для запобігання внесенню до книги пізніших незаконних записів. Втрачено аркуші з документами за 1–12 січня на початку книги та за 30–31 грудня в кінці. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 932 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 932. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 963.

28. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 20 (1587). Книга починається з реєстру, що належить іншій книзі. Тексти книги починаються на аркуші, де міститься документ без початку, номера і дати. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. Здійснена Комісією нумерація документів починається з наступного документа від 2 січня. До цифри “1” нумерації архівним олівцем дописано “а”. Останній документ № 555 від 3 грудня на арк. 605зв.–606, але попередній документ під № 553 на арк. 604–604зв., вписано до книги 11 грудня, закінчення не має. Аркуші з документами за 4–31 грудня втрачено. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 607 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 619. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 944.

29. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 21 (1588). Реєстр змісту зберігся не повністю – він починається регестом документа від 13 липня (“Чинене пилности ку отбираню сумы пнзей од жида Айзака паней Оранской”) і закінчується регестом від 31 грудня (“Положене позву по князя Романа Санкгушка в жалобе Василя Малинского”). На лівому полі пізніше дописано: “Numerował Juzef Rudnicki”. Нумерація аркушів реєстру проставлена архівним олівцем римськими цифрами (I–XXXVI). У реєстрі на арк. Пзв. дописано: “Конец справам за вряду моего Якуба Крусинского писара кгородского володимерского”. Арк. III реєстру починається із вступного запису: “А то ест справы за вряду моего Станислава Кандыбы писара кгородского володимерского”. Останній регест від 31 грудня (“Положене позву по его мл. кнжати Романа Сангушка в жалобе пна Василя Малинского”). Далі, після реєстру, йде перший аркуш (нумерація Комісії 1833 р.), на якому міститься вступний заголовок до книги, що свідчить про її упорядкування по завершенні року: “Книги кгородские володимерские за староства его млсти ясновелможного пна пна Костентина кнжати Острозского воеводича киевского, крайчого Великого князства Литовского, старосты володимерского, за подстаростего его млсти пна Андрея Романовского а за справы пна Якуба Крусинского писара бывшего кгородского володимерского справовати зачатые, а за мене Станислава Кандыбы писара кгородского володимерского зебраные, порадне списаные и зреестрованые”. З цього аркуша починається нумерація аркушів і документів, здійснена Комісією. Звороти аркушів пронумеровано архівним олівцем. Перший документ у книзі від 1 січня, заключний – під № 665 від

10 грудня на арк. 1001зв. (“Сознанє возного в справе Костюшковича-Хоболтовско-го”). Втрачено 37 документів за 10–31 грудня, відомості про них частково представлені регестами змісту. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 665 документів, аркушів – 1002; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1009. Обкладинка з картону, обклеєного при реставрації 1996 р. коричневим матеріалом, корінець зі шкіри коричневого кольору. Старий № 964.

30. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 22 (1589). Книга починається з реєстру змісту, що зберігся лише з 28-го аркуша – “Карта КИ”, хоча цей аркуш пронумеровано архівним олівцем цифрою “2”. Попередній, непідшитий аркуш, пронумерований цифрою “1”, що випадково опинився на початку реєстру, мав би зайняти місце після арк. 5. У реєстрі збереглося 12 аркушів з регестами від 19 жовтня (“Декрет пана Александра Андреевича Киселя с паном Яном Петровичем Киселем”) до 30 грудня (“Оповеданє пана Семена Новоселецкого, иж суму пнзей в пана Дѣдка Триполского на Гайки взял”). Після останньої позиції реєстру міститься засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт тридцат девят, всих книг карт осмсот шестдесят и девят, справ всих семсот осмдесят и девет”. Далі, іншим почерком і світлішим чорнилом, дописано: “Филон Котелницкий власною рукою”, ще далі, попереднім почерком і темнішим чорнилом: “Станислав Кандыба Ехред.”. З наступного аркуша починається нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р. На цьому аркуші міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его милости ясновелможного пна пна Костентина Костентиновича княжати Острозского воеводы киевского, маршалка земли Волынской, старосты володимерского, за подстароства его млсти пна Андрея Романовского а за sprawy моеє Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского порядком написаные”. На цьому ж аркуші початок першого документа (згідно з нумерацією Комісії) від 1 січня. Останній документ, № 877 від 30 грудня на арк. 868–868зв., відповідає останньому регестові реєстру змісту книги. У засвідчувальному записі Комісії 1833 р. вказано помилкову кількість аркушів книги – 469, згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 879. Обкладинка із картону, вкритого світло-сірим папером, корінець із матеріалу світло-голубого кольору. Старий № 965.

31. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 23 (1590). Книга починається з реєстру, що зберігся в повному складі – на верхньому полі його першого аркуша оригінальна літерна нумерація: “Карта А” (в такий спосіб пронумеровано всі аркуші реєстру), нижче вказано рік: “1590” і вміщено заголовок до реєстру: “Реєстр уписаня всих справ в року тысяча пятсот деветдесятого от дня первого мца генвара аж до дня десятого мца ноябра в сем же року деветдесятом до книг кгородских володимерских через мене Филона Котелницкого, подписка кгородского володимерского, принятых и записаных”. Всього аркушів реєстру 32. На арк. 32 міститься засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт тридцат дви, самых книг карт шестсот деветдесят и дви, всих справ семсот осмдесят и одна. Станислав Кандыба”. На звороті цього аркуша дописано: “Rewidowałem Wajkowski”. На аркушах реєстру є також цифрова нумерація незрозумілого походження від 177 до 208, яку було закреслено архівним олівцем. На додаток аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем римськими цифрами (I–XXXII). Цифрова нумерація аркушів основних текстів книги починається з аркуша, де міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его млсти ясновелможного пна пна Костентина княжати Острозского, воеводы киевского,

маршалка земли Волынское, старосты володимерского, за подстаростего его млсти пна Романа Вилгорского а за sprawy моеє Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порадне написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа від 1 січня, з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Останній документ у книзі під № 773 від 31 грудня на арк. 697–697зв. Перший і останній документи відповідають реєстру змісту. Внизу на арк. 697зв. дописано: “Конец книгам року Ч (90). Станислав Кандыба писар”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 773 документи, аркушів – 698; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 730. Обкладинка із картону, вкритого сірим папером, корінець із матеріалу вишневого кольору, після реставрації. Старий № 945.

32. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 24 (1591). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его млсти ясневелможного пна пана Костентина кнжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волынское, старосты володимерского, за подстаростего его млсти пна Романа Вилгорского а за sprawy моеє, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порядком написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа від 1 січня. З цього аркуша і документа починаються їхні нумерації, здійснені Комісією 1833 р. Після арк. 460 стався збій в нумерації аркушів – після нього йде аркуш, помилково пронумерований цифрою “361”. Через пошкодженість останнього текстового аркуша книги від дати вписання заключного документа під № 1297 збереглася лише назва місяця (листопад), документ закінчення не має. Попередній документ № 1296 – від 26 листопада. Втрачено реєстр змісту книги та аркуші з документами за 27 листопада – 30 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1099 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1191. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою, верхня кришка відірвана від корінця. Старий № 946.

33. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 25 (1592). Книга починається з аркуша під № 1 (нумерація Комісії 1833 р.), на якому міститься документ, що не має початку. Наступний було внесено до книги 1 січня, з нього починається нумерація документів Комісії. Арк. 804 знаходиться не на своєму місці, на його звороті міститься початок документа під № 786, внесеного 16 грудня. В кінці книги він опинився ще до здійснення Комісією нумерації аркушів і документів. Найпізніший документ від 29 грудня міститься на попередньому арк. 803. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 805 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 806. Обкладинка із сірого міцного картону, оправленого тонкою тканиною чорного кольору, корінець із червоно-коричневої шкіри. Старий № 947.

34. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 26 (1593). Книга починається з реєстру, нумерація його аркушів словесна, на верхньому полі першого аркуша вписано: “Карта першая”, в такий спосіб пронумеровано всі 38 аркушів реєстру. Нижче вписано заголовок реєстру, згідно з його даними, вписування справ до книги почалося 1 січня, а завершилося 31 грудня. В кінці реєстру засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру картъ тридцать осмъ, самых книг картъ осмъсотъ семьдесятъ и три, справъ всихъ осмъсотъ сорокъ и шесть. Станислав Кандыба.” Додатково аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем римськими цифрами (I–XXXVIII). На звороті останнього аркуша реєстру, можливо, в кінці XVIII ст., канцеляристом

було дописано: “Kto pilnie szuka w xięgach a iest potrzebna tranzakcja, to zawsze znajdzie, a kiedy w xięgach niema, to y sam Pan Doctor nie poradzi”. Нумерацію аркушів основних текстів книги було розпочато Комісією 1833 р. з аркуша, на якому вписано вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его мл. ясневелможного пна пана Костентина кнжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волынского, старосты володимерского, за подстаростего его мл. пана Федора Загоровского а за sprawy моее, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порядком написаные. Року АФЧГ (1593)”. На цьому ж аркуші й перший документ (нумерація Комісії) від 1 січня. Останній документ, № 752 від 20 грудня на арк. 794–796зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. аркушів у книзі 797; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 832. У кінці книги втрачено аркуші з 43-ма документами за 20–31 грудня. Обкладинка із сірого картону, оправленого тонкою темно-фіолетовою тканиною, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 948.

35. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 27 (1594). На першому аркуші зверху міститься орнамент, нижче вписано вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его млсти ясневелможного пана пна Костентина Костентиновича кнжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волынского, старосты володимерского, за подстаростего его мл. пана Федора Загоровского, а за sprawy моее, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порядком написаные”. На цьому ж аркуші початок першого документа від 2 січня. З цього аркуша і документа починаються нумерації аркушів і документів, здійснені Комісією 1833 р. Останній документ № 606 від 31 грудня на арк. 740–742зв. На арк. 742зв. нижче тексту документа дописано: “Докончив книг сих Иван”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 743 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 735. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри темно-коричневого кольору. Старий № 949.

36. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 28 (1595). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его млсти ясневелможного пна пана Костентина Костентиновича кнжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волынского, старосты володимерского, за подстаростего его млсти пана Федора Загоровского, а за sprawy моее, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порядком написаные”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа, вписаного 2 січня. Здійснена Комісією 1833 р. нумерація аркушів і документів починається з цього аркуша і документа. Останній документ у книзі № 706 від 30 грудня на арк. 778–778зв. Нижче тексту останнього документа на арк. 778зв. різними почерками і кольорами чорнила дописано: “Конецъ мѣсецу” і “Конец книгамъ”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 706 документів, 779 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 781. Обкладинка із картону, оправленого коричневою шкірою з тисненням. Пізніше обкладинка по краях була обклеєна смужками іншої шкіри, відмінного відтінку коричневого кольору. Старий № 922.

37. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 29 (1596). Реєстр змісту книги зберігся лише з 9-го аркуша (Карта θ) реєстром справи від 7 травня. Останні два реєстри в ньому – від 31 грудня. Передостанній реєстр відповідає останньому доку-

менту книги. Після реєстру йдуть ще три не заповнені текстом аркуші, на кожному з них вписано слово “Порожня”. Додатково аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем. Текстам документів передує вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его мл. яневелможного пана пана Костентина княжати Острозского воеводы киевского, маршалка земли Волынской, за подстароства его мл. пна Федора Загоровского, за справы моее, Станислава Кандыбы Прокшича, писара кгородского володимерского порядком написанье”, на цьому ж аркуші починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Перший документ внесено 1 січня, останній, що не має закінчення, – 31 грудня. Останні два аркуші з документами від 29 і 31 грудня належать книзі за 1574 р. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. документів у книзі 866, аркушів – 527; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 546. Обкладинка сучасна, з картону темно-рожевого кольору. Старий № 950.

38. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 30 (1597). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за староства его млсти яневелможного пана пана Костентина княжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волынской, за подстаростего его млсти пна Федора Загоровского, за справованя моего, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского, порядком написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа від 1 січня. З цього аркуша й документа починаються нумерації аркушів і документів, здійснені Комісією 1833 р. Останній документ, № 705 від 22 грудня на арк. 832–832зв., закінчення не має. Аркуші з документами за 22–30 грудня втрачено. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 833 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 823. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 951.

39. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 31 (1598). Книга починається з реєстру, на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної літерної нумерації: “Карта А”, в такий спосіб пронумеровано всі 32 аркуші реєстру. Додатково реєстр було пронумеровано архівним олівцем. На останньому аркуші реєстру засвідчувальний запис до всієї книги: “Тых книг реєстру карт тридцат дви, самых книг карт шестсот сорок и три, всих справ осмсот и осмнадцат. Станислав Кандыба”. На арк. 32зв. дописано: “Tota nocte laboravimus et nihil cepimus ita et ego quosivi et nihil juveni siat pro tunc locus Deo Patri et Filio et Spiritui Sancto”. Цифрова нумерація основних текстів книги починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его милости яневелможного пана пна Костентина княжати Острозского воеводы киевского, маршалка земли Волынской, за подстаростего его млсти пна Федора Загоровского, за справованя моего, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского порядком написанье”. Перший документ було вписано 4 січня, останній – 30 грудня. Документи відповідають реєстрові змісту. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 821 документ, аркушів – 653; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 678. Обкладинка із сірого картону, опрацьованого червоно-коричневою шкірою, з відступом від корінця зверху вкрита тонкою темно-фіолетовою тканиною. Старий № 952.

40. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 32 (1599). На верхньому полі першого аркуша реєстру міститься запис оригінальної літерної нумерації: “Карта

А”, яка проставлена до кінця реєстру. Аркуші реєстру мають також архівну нумерацію олівцем. На звороті останнього 21-го аркуша реєстру засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцат одна, самих книг карт шестсот семдесят и девят, всих справ семсот тридцать и три. Станислав Кандыба”. Наступний арк. 22 без тексту, на ньому запис: “Порожная карта”, нижче дописано: “Quasivi Brogowski”. Нумерація аркушів книги починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его млсти ясневелможного пна пна Костентина кнжати Остроз. воеводы киевского, маршалка земли Волынское, за подстаростих пна Федора Загоровского и кнзя Матуша Збаразского, за справованья моего, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского порядком написанье”. На цьому ж аркуші нижче міститься початок першого документа, вписаного 1 січня, останній документ було вписано 31 грудня. Документи відповідають реєстру змісту. На нижньому полі останнього аркуша дописано: “Конец мсцо”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. документів у книзі – 716, аркушів – 676; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 702. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри темно-коричневого кольору. Старий № 953.

41. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 33 (1600). Реєстр змісту книги зберігся лише з 9-го аркуша, на верхньому його полі міститься запис оригінальної літерної нумерації: “Карта θ” (9). Перші два недатовані регести відповідають документам, вписаним до книги 1 червня. Всього аркушів реєстру збереглося 13. Крім літерної оригінальної, реєстр має й архівну цифрову нумерацію олівцем латинськими цифрами (I–XIII). В кінці реєстру міститься засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцать одна, самых книг карт чотыриста осмдесят и осм, справ всих шестсот осмдесят и девять. Станислав Кандыба”. На звороті XIII-го чистого аркуша реєстру запис: “Страница порожная”. Наступний арк. 1 також без тексту, на ньому запис: “Карта порожная”, тут же дописано: “Quasivi Brogowski”, на його звороті – “Порожная”. Нумерація основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з арк. 1а, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его милости ясневелможного воеводы киевского, маршалка земъли Волынское, за подстаростего его мл. кнзя Матуша Збаразского, столника киевского, а за справованья моего, Станислава Кандыбы, писара кгородского володимерского порядком написанье”, а також початок першого документа, вписаного 1 січня, з якого починається здійснена Комісією нумерація документів. Останній документ книги – від 28 грудня – відповідає останньому регесту в реєстрі змісту. В кінці останнього документа дописано: “Конец року тисеча шестсотного и мсца декабра”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. документів у книзі 677, аркушів – 486; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 502. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри червоно-коричневого кольору. Старий № 956.

42. Книга за 1601 р. не збереглася.

43. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 34 (1602). На верхньому полі першого аркуша реєстру міститься запис оригінальної літерної нумерації: “Карта А” (1). Літерну нумерацію проставлено на всіх аркушах реєстру. Крім неї, реєстр має архівну нумерацію олівцем арабськими цифрами від 1 до 24. У кінці писарем Ст. Кандибою внесено засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцат

чотыри, самых книг карт шестсот семдесят чотыри, справ всех осмсот осмдесят и дви. Станислав Кандыба”, ниже іншим почерком дописано: “Quasivi Brogowski”. Аркуші основних текстів мають свою окрему цифрову нумерацію, здійснену Комісією 1833 р., що починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его милости ясневелможного пна пна Костентина кнжати Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Вольнское, за подстаростих князя Матуша Збаразского пна Яна Прилепского, а за справованя моего, Станислава Кандыбы”, там само початок першого документа від 1 січня. Останній документ № 839 від 30 грудня на арк. 776–776зв. (“Оповедане пна Лысаковского на пна Яковицкого”). Згідно з реєстром, цей документ був другим, вписаним у той день. Після нього було вписано ще два, а наступного 31 грудня – ще 4, останній з них згідно з реєстром – “Протестация от князя Ружинского на пна Набялка”. Отже, 6 документів книги не збереглося. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 777 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 779. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри коричневого кольору, пошкоджений. Старий № 958.

44. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 35 (1603). Книга починається з реєстру, що зберігся в повному складі – на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної літерної нумерації: “Карта А” (1). Літерну нумерацію проставлено до кінця реєстру. Всього аркушів у реєстрі 29. Реєстр має додаткову архівну нумерацію арабськими цифрами, здійснену архівним олівцем. У кінці реєстру дописано: “Конец реестру”. Нижче іншим почерком дописано: “Quasivi Brogowski mmgiae”, ще нижче: “Quasivi Raktolski mmgiae”. На звороті 29-го аркуша засвідчувальний запис: “Тых книг реестру карт двадцат девят, книг самых карт пятсот двадцат и дви, справ всех шестсот и осм. Станислав Кандыба”. Наступний аркуш чистий, на ньому дописано: “Карта порожная”. Цифрова нумерація основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з арк. 1, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства ясневелможного пна его млсти кнжати Костентина Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Вольнское володимерского старосты, за подстароства его млсти пна Яна Прилепского, за судейства его милости пна Демяна Павловча, а за писарства мене, Станислава Кандыбы Прокшича, порядне написанье и скорикгованьи”, там само міститься початок першого документа від 1 січня, останній документ було вписано 30 грудня. Всі документи відповідають реєстру змісту. На останньому аркуші книги, внизу, дописано: “Копиес хіаг. Hruziewicz”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. документів у книзі 737, аркушів – 533; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 563. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером. Корінець зі шкіри темно-коричневого кольору. Старий № 968.

45. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 36 (1604). Книга починається з реєстру змісту, що повністю зберігся – на верхньому полі запис оригінальної літерної нумерації: “Карта А” (1), яку проставлено до кінця реєстру. Всього аркушів реєстру 32 (ЛВ), в кінці засвідчувальний запис: “Тых книг реестру карт тридцат дви, а самых книг карт шестсот деведесят и три, а справ всех шестсот семдесят и девед. Кониес registru. Станислав Кандыба”. Нижче іншим почерком дописано: “Quasivi Brogowski mmgiae”, ще нижче: “Quasitum p. Raktolski”. Реєстр змісту відповідає документам книги. Нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з арк. 1, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства ясневелможного пна пна его милости кнжти Костентина Острозского,

воеводы киевского, маршалка земли Волынской, также и сына его мести Ясневельможного пна пна Януша князю Острозского, кграби на Тарнове, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского и богуславского старосты, за подстароства его мести пна Яна Прилепского, за судейства его мести пна Демяна Павловича, а за писарства мене, Станислава Прокшича Кандыбы порядне написанье”, а також початок першого документа від 1 січня. Останній документ внесено до книги 31 грудня. Всього документів у книзі 673. На нижньому полі останнього аркуша 716зв. дописано: “Kopieś xiąg. Hruziewicz”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 716 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 747. Обкладинка із сірого картону, оправленого шкірою червоно-коричневого кольору. Старий № 969.

46. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 37 (1605). Книга починається з реєстру, що зберігся лише з 12-го аркуша – на верхньому полі його початкового аркуша міститься запис оригінальної словесної нумерації: “Карта дванадцатая”. Також аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем римськими цифрами від I до XV. Всі аркуші реєстру 15. Регести документів збереглися від 25 травня, перший з них відповідає документу під № 287, останній регест відповідає документу під № 693 від 31 грудня. Регести до документів під № 694 і № 695 не були внесені до реєстру змісту. На звороті останнього аркуша реєстру засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру подписаного карт двадцат шест, справ всих [...]сот деведсят и осм, книг самых карт осмсот а шестдесят. Kopieś registru, Станислав Кандыба” та запис іншим почерком: “Quasivi Brogowski”. Цифрова нумерація основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги року тисеча шестсот пятого, за староства Ясневельможного пна его мсти князю Януша Острозского, кашталяна краковского, старосты володимерского, черкаского, каневского, белоцерковского, богуславского, переяславского, за подстароства его мсти пна Яна Прилепского, за судейства его мсти Ивана Калосовского, а за справы мене, Станислава Прокшича Кандыбы, писара кгород. володи., порядне написанье”. Там само міститься початок першого документа від 1 січня. Останній документ № 695 від 31 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 878 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 901. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 970.

47. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 38 (1606). Книга починається з реєстру, на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної словесної нумерації: “Карта першая”, всі аркуші реєстру пронумеровано в такий же спосіб. Нижче міститься заголовок: “Реєстръ справ у книгах кгородских володимерскихъ року Бжго нарощенъя АХS” (1606), всього аркушів реєстру 26. Додатково аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем римськими цифрами (I–XXVII). У кінці останнього аркуша реєстру засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцат шест, всих книг карт пятсот семдесят и одна, справ всих шестсот и чотыри. Станислав Кандыба”. Зворот останнього аркуша реєстру без тексту перекреслено, на ньому такі записи: “Quasivi Brogowski”, “Vasua”, а також записи канцеляристів про розшуки в книзі документів, те саме на арк. XXVIII і зв. Позиції реєстру змісту відповідають документам. Нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства его мсти Ясневельможного пна пна Януша князю Острозского, кашталяна краковского, старосты володимерского, черкаского, каневского, белоцерковского, богуславского, переяславского, за подстароства его мсти пна Яна Прилепского, за судейства его мсти пна Ивана Кало-

совского суди, а за справы мене, Станислава Прокшича Кандыбы, писара гродского володимерского порядне написанье”. Нижче міститься початок першого документа (згідно з нумерацією Комісії 1833 р.) від 1 січня. Після арк. 551 – збій в нумерації: далі помилково йде арк. 252. Останній документ № 602 від 30 грудня на арк. 298зв. – 299зв. (!). Нижче тексту останнього документа на арк. 299зв. дописано: “Конец книгам. Станислав Прокшич Кандыба”. Останній арк. 300 і зв. без текстів, на ньому записи: “Vasua”, “Quasivit Lawgocki” та записи про пошуки документів. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 301 аркуш; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 630. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець зі шкіри темно-коричневого кольору. Старий № 959.

48. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 39 (1607). Книга починається з реєстру, початок і кінець якого не зберігся, його початковий аркуш на верхньому полі має оригінальну літерну нумерацію: “Карта В” (2). У лівому верхньому куті цього аркуша дописано: “Roku 1607. Quasivit Koscielski”. Цифрова нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з нього ж. Усього аркушів реєстру – 21, останній його аркуш має літерний номер “Карта KE” (25). Втрати аркушів реєстру мають місце і всередині: за аркушем “Карта z” (7) йде аркуш “Карта θ” (9), за аркушем “Карта ИI” (18) – “Карта K” (20). Після реєстру, на арк. 22, міститься вступний заголовок: “Книги гродские володимерские за староства ясневелможного пна пна княжати Януша Острозского, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, белоцерковского, богуславского, переяславского etc, etc, за подстароства его мл пна Яна Прилепского, а за судейств их мл. пна Ивана Калосовского и его мл. пна Кгабриеля Иваницкого, а за писарства мене, Станислава Кандыбы Прокшича, порядне написанье”. На цьому аркуші вписано початок першого документа від 1 січня, з нього починається нумерація документів 1833 р. Останній документ № 601 від 31 грудня на арк. 688зв.–689зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 690 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 695. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 971.

49. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 40 (1608). Книга збереглася в повному складі. Вона починається з реєстру змісту, на верхньому полі його першого аркуша міститься запис оригінальної словесної нумерації: “Карта першая”, в такий спосіб аркуші реєстру пронумеровано до кінця, всього аркушів реєстру – 20. На звороті останнього аркуша реєстру міститься засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцат, а самых книг карт пятсот тридцат и шест, а справ всех пятсот семдесят и сем. Станислав Кандыба”. Нижче нього містяться записи різних осіб про розшуки документів у книзі та записи ревізорів: “Quasivi Brogowski mmria”, “Quasivi Paktolski mmria”. Нумерація аркушів книги Комісії 1833 р. починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги гродские володимерские за староства ясневелможного пана, пана кнежати Острозского, кашталяна краковского, старосты володимерского, черкаского, каневского, белоцерковского и богуславского etc старосты, а за подстароства его млсти пана Яна Прилепского, а за судейства пана Кгабриеля Иваницкого, а за справы мене, Станислава Прокшича, писара порядне написанье”. На цьому ж аркуші вписано початок першого документа від 1 січня, з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Останній документ № 581 від 31 грудня на арк. 532–532зв. У кінці останнього аркуша 532зв. дописано: “Конец книг року тысяча шестсот осмого”. Нижче, іншим почерком і чорнилом: “Sexternow 68”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 533 аркуші, згідно з архівним

засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 535. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 972.

50. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 41 (1609). Книга починається з реєстру, що повністю зберігся, на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної літерної нумерації: “Карта А”, в такий спосіб реєстр пронумеровано до кінця, нижче міститься заголовок: “Реєстр справ в книгах кгородских володимерских року АХѠ” (1609). Додатково аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем. Усього аркушів реєстру 22. На звороті його останнього аркуша засвідчувальний запис: “Тых книг реєстру карт двадцат дви, самых книг карт чотыриста шестдесят и одна, справ всех пятсот шестдесят и сем. Станислав Кандыба”. Нижче останньої позиції реєстру дописано: “Quasivi Brogowski mmgia. Exped.”. Ще нижче містяться записи канцеляристів про розшуки документів у книзі. Цифрова нумерація основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з аркуша, на якому вписано лише початок першого документа від 1 січня; верхня частина аркуша, що призначалася для запису вступного заголовка, залишилася незаповненою, пізніше була перекреслена ревізором. Останній документ книги під № 559 від 26 грудня на арк. 494–495зв.: “Запис от пна Федора Жабы пну Кузме и сынови его Городиским даного” закінчення не має. Згідно з реєстром після цього документа в книзі було ще 2 документи від 26 грудня, 1 від 27-го, 3 від 29-го, 2 від 30-го, 2 від 31-го. Всього в кінці книги втрачено 10 документів. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 496 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 519. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 973.

51. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 42 (1610). Книга починається з реєстру змісту, що зберігся в повному складі, на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної словесної нумерації: “Карта першая”, така нумерація аркушів зберігається до кінця реєстру. Додатково на його аркушах проставлено архівну сучасну цифрову нумерацію олівцем. У кінці останнього аркуша реєстру внесено засвідчувальний запис: “Конец реєстру. Тых книг реєстру карт двадцат одна, самых книг карт шестсот семдесят и шесть, справ всех шестсот и осмнадцат. Станислав Кандыба”. Зворот останнього аркуша реєстру (арк. 21а зв.) без тексту перекреслено, на ньому містяться записи: “Quasivi Brogowski”, “Quasivitum p. Paktolski mmgiae”, “Vacuum”. Документи відповідають реєстру змісту. Нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з наступного аркуша, на якому міститься заголовок до книги: “Книги кгородские володимерские року тисеча шестсот десятого от мца генвара первого дня”, а також початок першого документа від 1 січня, з якого починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р., і початок другого документа. Останній документ книги № 621 від 31 грудня на арк. 753–774. На арк. 774 після тексту документа дописано: “Конец книгам”. Зворот арк. 774 без тексту, його перекреслено й дописано: “Vacua. Paprocki quasivit d. 27 [...] 1655”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 621 документ, аркушів – 775; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 698. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 974.

52. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 43 (1611). Нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з першого аркуша реєстру. На нижньому його полі міститься запис оригінальної словесної нумерації: “Карта першая, Кандыба”, всі наступні 13 аркушів пронумеровано в такий же спосіб. У кінці реєстру на арк. 13зв. засвідчувальний запис: “Конец реєстру, Кандыба”, нижче запис про пошуки документа

в книзі. Наступні арк. 14–16зв. без текстів, на кожному з них записи: “Quasivi Brogowski m. prae”, “Карта порожняя” та записи про пошуки документів (арк. 14), “Карта порожняя” (14зв.–16зв.). На арк. 17 міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские року Панского тысяча шестсот одиннадцатого, за староства ясне-велможного пна пна Януша княжате Острозского, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, бялоцерковского, богуславского etc старосты, а за подстароства его млсти пна Яна Прилепского, а за судейства его млсти пна Кгабриеля Иваницкого, а за sprawy мене, Станислава Прокшича Кандыбы, писара, порядне написанье”. На нижньому полі цього аркуша починається окрема словесна нумерація основних текстів книги: “Карта первая, Кандыба” і так до кінця (Карта триста осмдесят осмая, Кандыба). На цьому ж аркуші знаходиться початок першого документа від 1 січня, з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Останній документ № 439 від 31 грудня на арк. 403–403зв. Нижче тексту документа дописано: “Конец книгам”. Згідно з нумерацією 1835 р. у книзі 404 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 405. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 975.

53. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 44 (1612). Книга починається з реєстру змісту, що складається з 14-ти аркушів, на верхньому полі його першого аркуша запис оригінальної словесної нумерації: “Карта першая”, яка зберігається до кінця реєстру, нижче міститься його заголовок: “Реестръ справъ у книгахъ кгородскихъ володимерскихъ року тисеча шестъсот дванадцатого от мсца генвара початого”. Додатково аркуші реєстру пронумеровано архівним олівцем. У кінці реєстру засвідчувальний запис: “В тых книгахъ реестру картъ чотырнадцет, самыхъ книгъ картъ чотыриста сорок чотыри, писаныхъ а неписаныхъ картъ, счо послѣ тетради zostало, картъ три кглужоваваныхъ, а справъ всѣхъ чотыриста семдесят сем. Кандыба м. р.” Нижче дописано: “Quasivi Brogowski m. prae”. Документи книгъ відповідають реєстру. Здійснена Комісією 1833 р. нумерація аркушів основних текстів книги починається з аркуша, на якому вписано перший документ від 2 січня. З нього починається нумерація документів, здійснена Комісією. Останній документ вписано 30 серпня. Під останнім документом на арк. 376 міститься засвідчувальний запис: “Докончене книгъ року АХВІ (1612), за писарства моего зданье. Кандыба рукою”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 483 документи, аркушів – 477; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 493. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 976.

54. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 45 (1612–1613). Книга починається з реєстру змісту регестом справи від 3 січня 1613 р.: “Пилност одбераня пнзей пна Єзерского и малжонки его”, містить регести справ до 9 квітня. Ця частина реєстру займає 8 аркушів. Арк. 9 – чистий, з п'ятьма написами “Vasua”, на цьому ж аркуші дописано: “Quasivit Ławrocki”, на його звороті п'ять написів “Vasua”. Далі, на арк. 10, міститься вступний заголовок: “Кгды ведлугъ права давного звычайо и порядку, дня нынешнего третегонадцать мѣсяца сентебра року теперешнего тисеча шестсотного тринадцатого, отправованья судов, рочки кгородские володимерские припали и их млст пан Кгабриел Иваницкий з Старих Иванич, судья, а пан Станислав Прокшич Кандыба, писар, врядники кгородские володимерские, тые врады свое судья и писар котори[...] немальый диспонавали и оные порядне отправовали [...]домостю ясневелможного пна пна Януша княжате Острозского, кашталяна краковского, володимерского, белоцерковского, черкаского, каневского и богуславского старосты, з себе зложили, а новые врядники

на местце их млсти, то ест на судейство урожоный его млст пан Крыштоо Заленский, а на писарство урожоный его млт пан Матияш Иваницкий з Старых Иванич за позволенем и конфирмациею вышречоного кнжати его млсти пна краковского, яко старосты тутейшого, порядне наступили ...”, далі йдеться про початок гродських рочків. На арк. 11 починається реєстр справ від 7 вересня 1612 р., вписаних за писарства М. Іваницького, а також п'ять справ попереднього писаря Ст. Кандиби. А потім знову йдуть регести справ писаря М. Іваницького від 11 вересня до 13 грудня 1613 р. Далі аркуші 19–26 (підшиті догори низом) з регестами справ від 4 червня до 21 жовтня, арк. 27–30 підшиті правильно, на них містяться регести документів від 23 жовтня до 31 грудня 1613 р. На звороті останнього аркуша реєстру (арк. 30зв.) дописано: “Quasivi Brogowski mmmiae” і тричі слово “Vasua”. Нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається на аркуші, де вписано перший із п'яти документів Ст. Кандиби від 7 вересня 1612 р. На арк. 5 міститься вступний запис про початок вписування справ за писарства М. Іваницького від 13 вересня 1612 р. На арк. 255 запис: “Początek roku tysiąc sześćset trzynastego” і початок першого документа від 3 січня того року, регест цієї справи є першою позицією реєстру на арк. 1. Останній документ № 721 від 31 грудня 1613 р. на арк. 786–786зв. відповідає останньому регесту змісту. Нижче останнього рядка документа на арк. 786зв. міститься засвідчувальний запис: “Koniec xiąg. Iwanicki Matyasz pisarz g. Wł.”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 788 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 826. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 977.

55. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 46 (1614). Книга починається з аркуша, пронумерованого Комісією 1833 р. цифрою “1”. На цьому аркуші міститься документ від 16 грудня 1614 р. під № 1, який випадково опинився на початку книги ще до проведення нумерації аркушів і документів Комісією 1833 р. Арк. 3 пошкоджено зверху, через що частково втрачено текст вступного заголовка: “... за староства яснеосвецоного пна, пна его млсти кнежати Януша Острозского, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского etc, etc старосты, за подстароства его мл пна Яна Прилепского, инстикгатора коронного, а за судейства его мл. пна Криштооа Заленского, а за писарства мене, Матияша Иваницкого з Старых Иванич, порядне написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок документа № 2 (нумерація Комісії 1835 р.) від 1 січня, який мав бути першим у книзі. Останній документ № 711 від 29 грудня на арк. 667зв. На нижньому полі останнього арк. 667зв. дописано: “Конец книгам”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. документів у книзі 711, аркушів – 667; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 670. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 978.

56. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 47 (1615–1616). Цифрова нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з першого аркуша, на ньому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские за староства яснеосвецоного пна пна его млсти кнжати Януша Острозского, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского старосты, за подстароства его мл. пна Яна Прилепского, инстикгатора коронного, за судейства его млти пна Крыштооа Заленского, а за писарства мене, Яроша Павловича, порядне написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа від 1 січня 1615 р. – маніфестація про вступ на посаду нового писаря Яроша

Павловича замість Матіяша Іваницького. З цього аркуша і документа починаються їхні нумерації, здійснені Комісією 1833 р. Документом під № 585 від 31 грудня на арк. 583–584зв. закінчено внесення документів 1615 р. На арк. 585 міститься вступний заголовок до другої частини книги з повідомленням про початок запису документів за 1616 р.: “Книги кгородские володимерские за староства янеосвецоного пна пна его млсти кнежати Януша Острозского, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского etc, etc старосты, за подстароства его мл. пна Яна Цешковского, а за судейства его млсти пна Крыштоа Заленского, а за писарства мене, Яроша Павловича, порядне написанье”. На цьому ж аркуші міститься початок першого документа за 1616 р. від 6 січня під № 586 згідно з валовою нумерацією (у позиції *Piędziesiąt szostę xiegi* – 16 січня). Останній документ у книзі під № 977 від 21 вересня на арк. 987–987зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 988 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 997. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 979.

57. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 48 (1616). Книга починається з реєстру змісту, на верхньому полі його першого аркуша дописано: “Heliasz Małyszczynski pisarz grod. włodz.” Нижче йде заголовок до реєстру: “Реєстр справ у книгах кгородских володимерских в року тисеча шестсот шестнадцатом, мсца сентебра двадцат второго дня починаючихсе”. Аркуші реєстру не нумеровані, всього їх 16. У кінці реєстру засвідчувальний запис: “Конец реєстру книгъ року тисеча шестсот шестнадцатого, од мсца сентебра двадцат второго дня починаючихся, у которых книгах реєстру листовъ шестнадцатъ, самых книг листовъ чотыриста шестдесят и три, справ триста шестдесят чотыри. Wasily Jarmohen, ręką swą własną”. Нижче дописано: “Quasivi Brogowski mptiae”, ще нижче: “Quasivit Lawrocki”. Зворот 16-го аркуша без тексту. Нумерація основних текстів книги починається з наступного аркуша, що згідно з нумерацією Комісії 1833 р. має № 1. На ньому вписано вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за щасливого кролевана и панована наяснейшого и незвитяжного Жикгимонта Третего, з ласки Божое короля полского, великого кнзя литовского, руского, пруского, жомоитского, мазовецкого и инюлянтского а шведского, кгодского, вандалского, дедичного короля и пана, за староства янеосвецоного пна, пна его мл. кнежати Януша Острозского, граби на Тарнаве, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского старосты, за подстароства его мл. пана Яна Цешковского, за судейства его мл. пана Яроша Павловича, а за писарства мене, Гелияша Мальшинского порядне написанье и скорыктованье”. Нижче на цьому ж аркуші міститься заголовок до першого документа від 22 вересня 1616 р.: “Присега его мл. пана Павловича на судейство, а его мл. пана Мальшинского на писарство”, з цього документа починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Усі документи мають також оригінальну літерну нумерацію. На нижньому полі цього ж аркуша дописано: “Heliasz Małyszczynski pisarz grod. włodz.” Останній документ під літерним номером ТЗД (364), № 360 від 31 грудня (в позиції *Piędziesiąt siodme xieg* – від 7 грудня) на арк. 459зв.–460зв. На арк. 460зв. нижче тексту документа дописано: “Heliasz Małyszczynski pisarz grod. włodz. m. pa”. Наступний арк. 461–461зв. без тексту, на ньому канцелярські розчерки і аднотація про розшуки документів. Документи книги відповідають регестам змісту. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 360 документів, аркушів – 461; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 478. Обкладинка із сірого

картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 980. Ця книга є продовженням матеріалів попередньої за 1616 р.

58. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 49 (1617). Книга починається з реєстру, що включає 31 аркуш і складається з двох частин. Аркуші реєстру не нумеровані. Перша частина, що належить іншій книзі, містить регести від травня до липня наступного року. Далі, з одинадцятого аркуша, починається друга частина реєстру, що належить цій книзі. Вона починається з регеста, початок якого не зберігся. Наступний регест документа від 10 липня має оригінальний номер ФНΘ (559). Кінчається реєстр регестом справи під номером ЦНВ (952) від 28 грудня: “Оповедане пана Федора Яковичкого на пана Ивана Костюшковича”. Нижче дописано: “Heliasz Małyszczynski pisarz grod. włod.”. У реєстрі містяться регести 116-ти документів за листопад – грудень, які не збереглися. Нумерація основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з аркуша, на верхньому полі якого дописано: “Heliasz Małyszczynski, pisarz grod. włod.”. Нижче міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за щасливого панования и королевания наяснейшого и незвитяжного Жикгимонта Третьего, Божю мстю короля полского, великого князя литовского, руского, пруского, жомоитского, мазовецкого и инюлянтского а шведского, кгородского, вандалского, дедичного короля и пана, за староства яснеосвецоного пана, пна его млсти кнжати Януша Острозского, граби на Тарнаве, кашталяна краковского, володимерского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского etc старосты, за подстароства его млсти пна Яна Цешковского, за судейства его млсти пана Яроша Павловича, а за писарства мене, Гелияша Малыщинского, порядне написанье и скорыкгованье”. На цьому ж аркуші міститься заголовок і дата першого документа від 1 січня. На арк. 460 вписано ще один вступний заголовок у зв'язку з появою на суддівському уряді Каспора Хондзинського. Останній документ під оригінальним літерним номером ОЛІС (836), № 817 від 22 листопада на арк. 892зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 817 документів, аркушів – 893; згідно з архівним засвідчувальним листом, загальна кількість аркушів у книзі така сама – 893. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець із коричневої шкіри. Старий № 981.

59. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 50 (1618). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку. Наступний документ на цьому ж аркуші вписано 8 січня. Згідно з оригінальною літерною нумерацією його номер – ВІ (12). Аркуші з 11-ма попередніми документами втрачено ще до проведеної Комісією 1833 р. нумерації. З цього аркуша і документа починаються їхні нумерації, здійснені Комісією. Останній документ, під літерним номером ОМД (844) і № 832 від 31 грудня на арк. 1012–1012зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 832 документи, аркушів – 1012; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1015. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 982.

60. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 51 (1619). Книга починається з аркуша під № 1 (згідно з нумерацією Комісії 1833 р.), на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за щасливого королевания и панования наяснейшого звитяжного Жикгимонта Третьего, з ласки Божое короля полского, великого князя литовского, руского, пруского, жомоитского, мазовецкого и инюлянтского а шведского, кгородского и вандалского дедичного короля и пана, за староства яснеосвецоного пана, пана его мл. кнжати Януша Острозского, граби на Тарнаве, кашталяна краковского, черкаского, каневского, переяславского, белоцерковского, богуславского и

володимирського etc старосты, за подстароства его мл. пана Яна Цешковського, за судейства его мл. пна Каспра Хондзинського, а за писарства мене, Гелияша Малыщинського порядне написанье и скорыкгованье”. На цьому ж аркуші заголовок першого документа від 1 січня. Здійснена Комісією нумерація документів помилково розпочата із вступного заголовка, в той час як перший документ має оригінальний літерний номер – А (1). Нижче заголовка дописано: “Quasivi Brogowski in Anno 1752”. Останній документ у книзі під оригінальним номером ЧКА (721) і № 618 від 20 серпня на арк. 1030зв., закінчення не має. Втрачено аркуші з документами за 21 серпня – 31 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1031 аркуш; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1053. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 983.

61. ЦДАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 52 (1620). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку. З цього аркуша починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Нумерація документів була розпочата Комісією з наступного документа, вписаного 2 січня; згідно з оригінальною літерною нумерацією він має номер В (2). На початку книги втрачено 1 документ. На арк. 1648зв. міститься лише заголовок документа від 10 серпня з оригінальним літерним номером АСПЕ (1285) та № 1286. Далі, на арк. 1649–1658зв., знаходиться реєстр справ на 10-ти аркушах, що належить іншій книзі. Після реєстру, на арк. 1659, міститься документ латинською мовою, що не має початку і кінця, на верхньому полі цього аркуша дописано: “А° 1706” (закреслено), далі “1674”. У кінцевій частині книги втрачено аркуші з документами за 10 серпня – 30 жовтня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1660 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1662. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 984.

62. ЦДАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 53 (1621). Книга починається з одного аркуша реєстру, що належить іншій книзі, цей аркуш пронумеровано архівним олівцем цифрою “1”, на його нижньому полі дописано: “Koniec rejestru. Wasily Jarmochen reka swa własna”; зворот цього аркуша без тексту. З наступного аркуша починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. З урахуванням попереднього аркуша реєстру до цифри “1” архівним олівцем дописано літеру “а” – аркуш отримав номер 1а. На цьому аркуші міститься залишок невідомого документа, від якого збереглося лише три рядки з кінця. Наступний документ на цьому ж аркуші вписано 30 квітня, з нього починається цифрова нумерація документів, здійснена Комісією, його оригінальний літерний номер – з (7). З початку книги втрачено аркуші з 6-ма документами. Останній документ під оригінальним номером ЦМД (944), № 930 від 31 грудня на арк. 1217зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1218 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1240. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 985.

63. ЦДАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 54 (1622). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку. Наступний документ на цьому ж аркуші вписано 7 січня, його оригінальний літерний номер Н (50), з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена тоді ж Комісією. Втрачено аркуші з 49-ма документами. Останній документ під оригінальним номером ОЧИ (898), № 905 від 9 березня на арк. 1316–1316зв., закінчення не має. З кінця книги втрачено аркуші з документами

за 10–31 березня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1317 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1320. Обкладинка з двошарового сіро-білого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 987.

64. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 55 (1622). Книга починається з аркуша, на якому міститься фрагмент документа із 5-ти кінцевих рядків, а також початок наступного документа, вписаного 1 квітня, що має оригінальний літерний номер В (2), з нього ж починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. З початку книги втрачено 1 документ. Останній документ, під оригінальним номером ЦНД (954), № 955 від 31 грудня на арк. 964–964зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 965 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 965. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець із червоно-коричневої шкіри. Старий № 986. Книга є продовженням попередньої.

65. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 56 (1623). Книга починається з аркуша під № 1 (нумерація Комісії 1833 р.), на якому міститься документ, що не має початку. Наступний документ від 3 травня, його оригінальний літерний номер – ТОЕ (375). Згідно з нумерацією Комісії він має № 1. Останній документ книги, під літерним номером АСЃθ (1269), № 883 від 19 грудня на арк. 1025–1025зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1026 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 1026. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 988.

66. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 57 (1624). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся. З цього аркуша починається цифрова нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Цифрова нумерація документів починається з наступного документа від 6 січня, що має оригінальний літерний номер КВ (22). На початку книги втрачено аркуші з 21-м документом. Останній документ, під оригінальним номером ХА (601), № 582 від 15 травня на арк. 766–766зв. Після тексту цього документа, на нижньому полі аркуша дописано слово “Интерциза”, що було початком наступного втраченого документа. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 766 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 768. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 990.

67. Книга з документами від 17 травня до 15 червня 1624 р. не збереглася, була продовженням попередньої книги.

68. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 58 (1624). Книга починається з реєстру змісту, що належить іншій книзі, його аркуші (всього 18) пронумеровано архівним олівцем. Нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з наступного після реєстру аркуша. Пізніше до цифри “1” нумерації цього аркуша архівним олівцем було додано цифру “9” (арк. 19). Від цього аркуша проставлено архівну валову нумерацію до кінця книги. На цьому ж аркуші міститься документ, початок якого не зберігся. Наступний документ на арк. 21 від 19 липня має оригінальний літерний номер В (2), згідно з нумерацією Комісії 1833 р. – № 1. Останній документ книги, під номером ХПД (684), № 683 від 31 грудня на арк. 679–680. Після останнього рядка документа дописано: “Koniec xiąg grodzkich włodzimierskich roku 1624, msca Decembra 31 dnia kączącychsię, Wasify Jarmohen, ręka swą własną”, нижче:

“Quasitum per Paktolski mmriae”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 661 аркуш; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 683. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 989.

69. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 59 (1625–1626). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, в року тисеча шестсот двадцат пятом, в мсцу генвару второго дня починаючисе, за щасливого крелеваня и панованя наяснейшого и незвѣтяжоного Жикгимонта Третьего, з ласки Бжое короля полскогого и великого княжати литовскогого, рускогого, прускогого, жомоитскогого, мазовецкогого и инюлянтскогого а шведскогого, кгодскогого и вандалскогого, дедичного короля и пна, за староства яснеосвецоного пна, пна Адама Александра кнежати его млсти Олкггердовича Санкгушка, воеводи подолскогого, за подстароства урожоного его млсти пана Самуеля Туробойскогого, за судейства урожоного его млсти пна Адама Соколницкогого, за писарства урожоного его млти Марцияна Олшамовскогого, за буркграбства урожоного его млти пна Юря Закгорскогого, а за подписковства мене, Василя Яргомена, порядне написанье и скорыкгованье”. На цьому ж аркуші міститься заголовок до першого документа, вписаного 2 січня 1625 р. З цього аркуша починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Перший документ не було пронумеровано ні в 1625 р., ні Комісією, але другий документ має оригінальний літерний номер В (2), а згідно з нумерацією Комісії – № 2. Останній документ під оригінальним номером АУЗS (1466), № 1459 від 4 січня 1626 р., закінчення не має. Втрачено документи за 5–15 січня 1626 р. Документи за 1626 р. мали бути у складі наступної книги. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1416 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1419. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 991.

70. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 60 (1626). Книга починається з документа під № 1, заголовок якого не зберігся, є лише дата його вписання – 15 січня. Оскільки наступний документ під цифровим № 2 має оригінальний літерний номер Д (4), а попередній мав номер Г (3), то втрати з початку книги складають 2 документи. Останній документ книги, під оригінальним номером АУЛД (1434), № 1437 від 24 грудня 1626 р. на арк. 1488, закінчення не має. В кінці книги втрачено аркуші з документами за 25–31 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1489 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1499. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 992.

71. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 61 (1627). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся. З цього аркуша починається нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р. Наступний документ від 13 лютого має оригінальний номер СМθ (249), згідно з нумерацією Комісії – № 2. Останній документ, під оригінальним номером АСКД (1224), № 859 від 16 грудня на арк. 962зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 963 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 963. З кінця книги втрачено аркуші з документами за 17–31 грудня. Обкладинка із сірого картону, вкритого фіолетовим папером, корінець із червоно-коричневої шкіри. Старий № 993.

72. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 62 (1628). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся. Наступний документ на

цьому ж аркуші від 12 січня має оригінальний літерний номер ЛА (31), з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. Ще до нумерації Комісії аркуші, де містилося 30 документів, було втрачено. З цього ж аркуша починається й цифрова нумерація, проведена Комісією. Останній документ, від 5 грудня під оригінальним номером АТОС (1376), № 756 (мав би бути № 755, бо попередній має номер АТОЕ (1375), № 754) на арк. 1614зв.–1615зв., закінчення не має. Аркуш світло-голубого паперу, де мав бути засвідчувальний запис Комісії 1833 р., у книзі відсутній. До останнього аркуша книги (арк. 1615зв.) наклеєно архівний засвідчувальний лист, згідно з яким загальна кількість аркушів у книзі – 1615. Обкладинка із картону, оправленого темно-коричневим матеріалом, корінець із матеріалу вишневого кольору; реставрацію книги здійснено в серпні 2002 р. Старий № 994.

73. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 63 (1629). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся, а також початковий фрагмент наступного документа від 10 січня, що має оригінальний літерний номер КС (26), з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. З цього аркуша в 1833 р. було розпочато нумерацію аркушів. На верхньому його полі пізніше дописано: “W imię Panskie zaczynam, Amen”. З початку книги втрачено 25 документів за 2–9 січня. Останній документ, від 27 серпня під оригінальним номером АТКА (1321), № 1260 на арк. 1557зв.–1560зв., закінчення не має. На нижньому полі арк. 1560зв. пізніше дописано: “Quasivit Ławrocki”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1560 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1566. З кінця книги втрачено документи за 28 серпня – 25 вересня. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 995.

74. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 65 (1630). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. На його звороті міститься початок наступного документа від 5 січня, під оригінальним літерним номером АІ (11), з нього ж починається цифрова нумерація, здійснена Комісією 1833 р. З початку книги втрачено аркуші з 10-ма документами. Оригінальна літерна нумерація переривається на документі під номером Тзθ (369), № 356 на арк. 484зв. Останній документ у книзі від 30 квітня під № 662 на арк. 896зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 896 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 901. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 997.

75. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 64 (1630). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги ктродские володимерские, в року тисеча шестсот тридцатом, мсца мая второго дня починаючієсе, за щасливого кролевана и панована наяснейшого и незвитежоного Жикгимонта Третего, з ласки Божое короля полского, великого кнежати литовского, руского, пруского, жомоичкого, мазовецкого и инюлянского а шведского, кгодского и вандалского дедичного короля и пана, за староства велможного его млсти пана Романа на Госчи и Крупой Гоского, за подстароства урожного его млти пана Кгабриеля Иваницкого, за судейства урожного его млти пана Олбрыхта Люшковского, за писарства урожного его млт пана Андрея Казимера Бедонского, за букграбства урожного пана Андрея Мисевского, а за подписковства мене, Василя Ярмогена, порядне написанье и скорыкгованье”. Нижче дописано: “№ 70”. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. На звороті цього аркуша було вписано перший документ від 2 травня

під оригінальним літерним номером А (1), з нього ж починається цифрова нумерація документів, здійснена Комісією. Останній документ від 26 грудня (в позиції *Siedmdziesiąt piąte xięgi* – від 29 грудня) під оригінальним номером ТОА (371), № 374 на арк. 421зв.–422зв. Після останнього документа, на нижньому полі арк. 422зв. дописано: “Koniec xiąg. Wasily Jarmohen m. p.”. З наступного арк. 423 починається реєстр змісту книги на 16-ти аркушах, що зберігся повністю, його реєстри відповідають кількості і змісту документів. У кінці реєстру дописано: “Koniec reiestru. Wasily Jarmohen”. Нижче вписано фрагмент документа без дати й закінчення. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 437 аркушів, згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 442. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 996.

76. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 66 (1631). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що не має початку, на цьому ж аркуші вписано початковий фрагмент заголовка наступного документа від 3 січня під оригінальним літерним номером Д (4), з нього починається цифрова нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р. З цього аркуша Комісія розпочала нумерацію аркушів. Документи на арк. 1–5 через пошкодження і втрати представлені фрагментарно: після документа Д (4), № 1 йде документ Г (3) № 2, потім – документ S (6), № 3, за ним z (7) № 4, а далі, після документа I (10) № 5 йде ГІ (13) № 6 на арк. 6. Після останнього із вказаних документів послідовність аркушів не порушена. З початку книги втрачено аркуші з 7-ма документами. Від останнього документа, вписаного 31 грудня під оригінальним номером АФПД (1584) на арк. 2052зв., зберігся лише заголовок, дата і початкові 3 рядки. Передостанній документ під № 1560 є останнім, пронумерованим Комісією. Кількість втрачених документів у кінці книги нез’ясована. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 2052 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 2058. Обкладинка із сірого картону, вкритого світло-голубим папером, корінець із тканини сірого кольору. Старий № 998.

77. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 67 (1632). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, що зберігся повністю, включно з датою вписання (3 січня); попередній аркуш, де мав бути його заголовок, – втрачено; з нього починається нумерація документів, здійснена Комісією 1833 р.; оригінальний літерний номер цього документа мав бути VI (12), оскільки номер наступного – ГІ (13). З початку книги втрачено реєстр змісту та аркуші із 11-ма документами. Останній документ, під оригінальним номером ОПЕ (885), № 875 від 30 грудня, закінчення не має. Кількість втрачених документів у кінці книги невідома. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1034 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1036. Обкладинка із сіро-голубого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 999.

78. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 68 (1633). Книга починається з аркуша, де міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, за счасливого кролевана и панована наяснейшого и незвитяжного Владислава Четвертого, з ласки Божое короля полского, великого кнжти литовского, руского, пруского, мазовецкого, жомоитского, киевского, вольнского, подляского, инюлянского, сиверского и черниговского, а шведского, кгодского, вандалского дедичного короля и пна, обраного, великого цара московского, за староства ясне-велможного его мл. пна Романа Госцкого на Госчи и Крупой, кашталяна киевского,

за подстароства уроженого єго млсти пна Кгабриеля Иваницкого, за судеЙства уроженого єго млсти пна Олбрихта Люшковского, за писарства уроженого єго млсти пна Андрея Казимера Бедонского, за буркграбства уроженого пна Андрея Мисевского, а за подписковства мене, Василя Яргогена, порядне написанье и скорыкованье”. Після цього на тому ж аркуші вписано заголовок до першого документа від 3 січня під оригінальним літерним номером А (1). З цього аркуша і документа починаються нумерації аркушів і документів, здійснені Комісією 1833 р. Після арк. 820 стався збій у нумерації аркушів – далі, помилково, йде арк. 721. Останній документ під оригінальним номером ААІ (1011), № 1090 від 9 грудня на арк. 1247–1249зв. Після його останнього рядка на арк. 1249зв. вписано початкові слова заголовка наступного документа: “Облята де...”. В кінцевій частині книги втрачено аркуші з документами за 10–31 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1250 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1349. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1000.

79. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 69 (1634). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ від 3 січня, його оригінальний літерний номер не зберігся. З цього аркуша і документа починаються їхні нумерації, здійснені Комісією 1833 р. Перші п’ять аркушів книги були підшиті ще до проведення Комісією нумерації, без урахування оригінальної нумерації та дати вписання: документ під № 2 від 5 січня має оригінальний номер І (10), № 3 від 3 січня – ІІ (8), № 4 від 3 січня – ІІІ (7), № 6 від 2 січня – ІV (3), № 7 від 2 січня – V (5) і т. д. Останній документ книги, під оригінальним номером АРЧ0 (1199), № 1192 від 15 грудня на арк. 1388зв., закінчення не має. На останньому арк. 1389–1389зв. міститься фрагмент документа без дати, початку і кінцевої частини. З кінця книги втрачено документи за 16–28 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1389 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1390. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1001.

80. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 70 (1635). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся. З цього аркуша починається нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р. Наступний документ на арк. 2 від 7 лютого під оригінальним літерним номером ЧВ (92). З цього документа Комісія розпочала цифрову нумерацію документів. Останній документ у книзі, під оригінальним номером АНД (1054), № 954 від 10 липня на арк. 1095зв., закінчення не має. З початку книги втрачено аркуші з 90-ма документами за 2 січня – 6 лютого. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1096 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1097. Обкладинка з картону, оправленого матеріалом темно-зеленого кольору. Старий № 1002.

81. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 71 (1636). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ від 3 березня, що не має закінчення, його оригінальна літерна нумерація не збереглася. З цього аркуша й документа починається їхня нумерація, здійснена Комісією 1833 р. Документ № 2 від 3 березня має оригінальний номер НГ (53), документ № 3 від 4 березня – номер ґИ (68). Від останнього документа на арк. 1250зв. зберігся лише заголовок і оригінальний номер АП (1080). Передостанній документ під оригінальним номером АО0 (1079),

№ 968 від 15 жовтня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1251 аркуш; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1253. Обкладинка з картону, оправленого тканиною темно-зеленого кольору. Старий № 1003.

82. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 72 (1637). Книга починається з аркуша, на якому вписано текст вірша польською мовою, цей аркуш пронумеровано архівним олівцем цифрою “1”. Далі йде аркуш, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские, року тисеча шестсот тридцат сего, мца априля двадцат третего дня, за счастливого кролевания и панования наяснейшого и незвитяжного Владислава Четвертого, з ласки Бжое короля полского, великого кнжти литовского, руского, пруского, жомоитского, мазовецкого, инюлянского, сиверского, смоленского и черниговского, а шведского, кгодского и вандалского дедичного короля и пна, за староства ясневелможного его млсти пна Кгабриеля Стемпковского на Несвѣчу, каштеляна земли Браславское, за подстароства урожного его мл. пна Килияна Вилкгорского, за судейства урожного его млсти кнжти Михала Збаразкого, за писарства урожного его млсти пна Валентого Бузкого, за буркграбства урожного его мл. пна Марцияна Олшамовского, а за подписковства мене, Василя Яргогена, порядне написанье и скорыкгованье”. Із вступного заголовка, помилково, Комісією 1835 р. було розпочато нумерацію документів. Тоді ж з цього аркуша було розпочато нумерацію аркушів. Пізніше архівним олівцем до цифри “1” було дописано літеру “а” (арк. 1а). Перший справжній документ від 23 квітня під № 2, має оригінальний літерний номер А (1). Останній документ у книзі під номером АА (1001), № 1000 від 31 грудня на арк. 1252зв.–1253зв. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1254 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1267. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1004.

83. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 73 (1638). Книга починається з аркуша, на якому міститься документ, початок якого не зберігся. Через пошкодження цього аркуша оригінальний літерний номер документа та цифровий нумерації Комісії 1833 р. не збереглися. Але цей документ до пошкодження мав літерний номер Г (3) та цифровий № 1, оскільки наступний документ від 2 січня на звороті цього аркуша має номер Д (4) і № 2. Нумерація аркушів, здійснена Комісією, починається з цього аркуша. Аркуші з документами під номерами А (1) та В (2) втрачено. Останній документ у книзі під оригінальним номером АУПГ (1483), № 1474 від 31 грудня на арк. 1865зв.–1867зв. Нижче тексту останнього документа дописано: “Quasivit Ławroski”. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1868 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1870. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1005.

84. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 74 (1639). Книга починається з аркуша, на якому міститься кінцевий фрагмент документа, а також початок наступного, вписаного 3 січня, що має оригінальний літерний номер Г (3) та № 1 згідно з нумерацією Комісії 1833 р. З цього аркуша Комісія розпочала нумерацію аркушів книги. З початку книги втрачено аркуші з 2-ма документами. Останній документ, під оригінальним номером АТЛД (1334), № 1328 від 29 грудня на арк. 1929–1929зв., закінчення не має. В кінці книги втрачено аркуші з документами

за 30–31 грудня. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1930 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі така сама – 1930. Обкладинка із сірого картону, оправленого шкірою червоно-коричневого кольору. Старий № 1006.

85. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 75 (1640). Книга починається з двох аркушів, на яких містяться 2 польськомовних документи від 25 травня 1776 р., що були підшиті до книги з невідомої причини. Незважаючи на це, цифрова нумерація аркушів, що здійснювалася Комісією 1833 р., починається з першого ж аркуша. Перший документ, що належить цій книзі (від 23 листопада), – міститься на арк. 3, його оригінальний номер РМВ (142), № 3. Перші 16 аркушів ще до проведення нумерації Комісією були вже пошкоджені і підшиті до книги без з'ясування їхнього дійсного місця в книзі: документ № 5 від 6 січня, що починається на арк. 16зв., має оригінальний номер Г (3), № 6 – з (7), № 7 – И (8), № 8 – θ (9), № 9 – ВІ (12), № 11 – І (10), № 13 – ДІ (14), № 14 – КА (21), № 15 – ЕІ (15) і т. д. На чистому арк. 1277 напис: “Quasivi Brogowski Anno 1752”. З арк. 1607 і до кінця книги аркуші були сильно пошкоджені вологою ще до проведення Комісією нумерації. Останній документ № 1206 вписано в 20-х числах листопада (уточнити дату неможливо), його оригінальний номер – АЖВ (1062), цифровий мав бути № 1207, оскільки при нумерації на арк. 1620 було пропущено початок попереднього документа від 29 листопада під номером АЖА (1061). Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1628 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1621. Обкладинка із сірого картону, оправленого шкірою червоно-коричневого кольору. Старий № 1007.

86. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 76 (1641). Книга починається з реєстру змісту, що складається з 11-ти аркушів, має свою окрему цифрову нумерацію. З них лише два аркуші з 11-ти належать цій книзі. В реєстрі збереглися регести втрачених документів під оригінальними номерами: А (1) – Е (5), ДІ (14) – КВ (22). Цифрова нумерація аркушів основних текстів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається одразу ж після арк. 11зв. реєстру, на аркуші, де міститься документ, що не має початку. Цифрову нумерацію документів було розпочато Комісією з наступного документа від 18 січня на арк. 2 (“Реляция возного давая позву...”), його оригінальний номер ΘІ (19). З початку книги втрачено 17 документів. Після документа на арк. 498–498зв. під оригінальним номером УОз (477), № 456 від 31 грудня на арк. 499 йде документ під № 457 від 2 січня під оригінальним номером А (1) (“Посесия ей мл. паней Сырной...”), з якого починається наступний блок документів. Після арк. 1064зв. вклеєно друковану Конституцію варшавського сейму 1641 р. на 22-х аркушах. Після останнього документа блоку під оригінальним номером УКВ (422), № 868 від 31 грудня на арк. 1105–1106зв. (“Пленипотенция от того ж...”) на арк. 1107 йде документ під № 869 від 21 березня під оригінальним номером А (1), з нього починається черговий і останній блок документів (“Акт припаднения приволаня и початя судовне отправованя рочков...”). Останній документ цього блоку і книги від 11 квітня має оригінальний номер РМД (144), № 1003 (“Лимитация судов рочков теперешних до близкопришлых”) на арк. 1426зв.–1427. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1428 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1419. Обкладинка із сірого картону, оправленого темно-коричневою шкірою, пізніше вкрита світло-рожевим папером, корінець із чорної тканини. Старий № 1008.

87. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 77 (1642). Книга починається з аркуша під № 1 (нумерація Комісії 1833 р.), на якому міститься фрагмент першого документа, початок якого не зберігся. Наступний документ від 7 січня має оригінальний літерний номер В (2), з нього ж починається цифрова нумерація документів, здійснена в 1835 р. Далі, після документа на арк. 782–784 під оригінальним номером ХЛЮ (639), на арк. 785 йде документ під № 640 від 3 січня (!), що має оригінальний номер А (1) (!). Після документа під номером УМА (441) № 1080 від 31 грудня на арк. 1330зв.–1331зв., йде наступний документ № 1081 від 15 травня (!): “Акт припаднення, приволання и початя судовне отправованя рочков теперешных дня нынешнего припалых”, з нього, від номера А (1), починається нумерація останнього блоку документів книги, який завершується документом під номером РКД (124), № 1204 від 26 травня на арк. 1577–1577зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1578 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1579. Обкладинку книги було виготовлено під час реставрації з картону, обклеєного фіолетовим матеріалом, корінець – із матеріалу вишневого кольору. Старий № 1009.

88. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 78 (1643). Книга починається з пошкодженого аркуша – нижню його частину відірвано. На ньому міститься кінцевий фрагмент документа, а також початок наступного, вписаного 4 березня під оригінальним номером ЖЕ (65), на звороті цього аркуша міститься початковий фрагмент наступного документа від 4 березня під оригінальним номером JS (66). Нумерація аркушів книги, здійснена Комісією 1833 р., починається з наступного аркуша, на якому міститься документ від 5 березня під оригінальним номером JZ (67). Попередні два документи не нумерувались Комісією через пошкодження і втрату текстів на нижніх частинах аркушів. Втрачено аркуші з документами за 2 січня – 3 березня. Після документа під номером ХКГ (623), № 655 від 31 грудня на арк. 659зв., йде наступний під № 656 від 3 січня (!) на арк. 661, що має оригінальний номер А (1) – з нього починається окрема літерна нумерація документів чергового блоку. Після документа на арк. 1276зв.–1279зв., під номером ФКИ (528) від 31 грудня (!), на арк. 1280 йде документ під номером А (1) від 20 серпня, з якого починається оригінальна нумерація останнього блоку книги. Останній документ цього блоку і всієї книги, що має номер РЧЕ (195) № 1390 на арк. 1714зв., було вписано 8 жовтня, закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1714 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1717. Обкладинка із сірого картону, оправленою червоно-коричневою шкірою. Старий № 1010.

89. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 79 (1644). Книга починається з аркуша під № 1 (згідно з нумерацією Комісії 1833 р.), на якому продовжується текст документа, що зберігся майже повністю, за винятком заголовка, дати вписання та оригінального номера. Тому цифрова нумерація документів, що здійснювалася Комісією 1833 р., починається з нього. Наступний документ від 6 вересня, що починається на арк. 3, має оригінальний номер РЧЮ (199), № 2. Із самого початку книга формувалася недбало, з явним порушенням послідовності аркушів, про що свідчить оригінальна літерна нумерація. Аркуші 1–32зв. складають блок документів судових рішень, останній з них від 6 вересня під оригінальним номером СДІ (214) на арк. 30–32зв. На арк. 32зв. вписано лише заголовок до наступного документа під номером СЕІ (215), а нижче дописано: “Limitatur Judicia ad progamos.

Gabriel Ignacy Kropiwa Reg. Can. Grod. Włod.”. Ще нижче, іншим почерком: “Quasivi Brogowski in A° 1752”. Арк. 33–33зв. без тексту перекреслено. Але наступний документ під № 18 від 6 вересня, що починається на арк. 34, має оригінальний номер РО (170), після нього йде документ під номером РПА (181) (пропущено Комісією при нумерації), далі – № 28 РПГ (183) (!). За № 36 РЧИ (198) йде № 37 РЅЕ (165), за № 41 РЅӨ (169) – № 42 РНИ (158) (!) від 5 вересня, за № 45 СНС (256) від 3 вересня йде № 46 ПӨ (89) від 11 червня та № 47 ПЕ (85) від 4 травня (!); документ № 89 від 3 лютого (!) має оригінальний номер Лз (37) (!) і т. д. Після документа під № 612 від 31 грудня під оригінальним номером ФПИ (588) на арк. 860–861 з арк. 862, документом під оригінальним номером А (1), № 613 від 2 січня, починається наступний блок документів, що завершується номером ФПД (584), № 1200 від 31 грудня. На арк. 1765 документом під номером А (1), № 1201 від 28 квітня (“Перше волає рочков...”) починається черговий блок, останній документ цього блоку і книги від 3 вересня має номер РНВ (152), № 1306 на арк. 2036–2037зв., закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 2038 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 2021. Обкладинка з картону, оправленого тканиною світло-голубого кольору. Старий № 1011.

90. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 80 (1645). Книга починається з аркуша, на якому міститься початковий фрагмент документа від 2 січня під оригінальним номером А (1). З цього аркуша і документа починаються нумерації аркушів і документів, здійснені Комісією 1833 р. Після документа від 13 грудня під номером ФзІ (517), № 492 на арк. 773зв.–774зв., документом від 11 травня під номером А (1), № 493 на арк. 775 (“Перше волає судов рочков кгородских...”) починається наступний блок документів, що завершується документом від 18 травня під номером РНГ (153), № 636 на арк. 1119–1119зв., пошкодженим, закінчення не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1119 аркушів; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1121. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1012.

91. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 81 (1645). Книга починається з аркуша, на якому міститься вступний заголовок: “Книги кгородские володимерские протестаций реляций и иных поточных справ, в року АХМЕ (1645) поданных и зознанных, и записанных, по счасливим панованем наяснейшого Владислава Четвертого, з ласки Божое короля полского, а за велможного его мл. пана Даниеля на Несвѣчу Стемпковского, старосты володимерского, а за урожонных панов Михайла зе Збаража Воронецкого, подстаростего, Стеѡана Линевского суди, Криштоѡа з Грегорова на Крушелници Крушелницкого писара, урядников судовых кгородских володимерских, през урожонного пана Кгабриеля Икгнацея Кропиву, реента канцелярии кгородское володимерское списанье и споряжонные”. Нумерація аркушів, здійснена Комісією 1833 р., починається на його звороті. Там же міститься початок першого документа від 1 січня під оригінальним номером А (1), з нього ж починається здійснена Комісією нумерація документів. Останній документ під номером Оз (807), № 818 від 30 грудня на арк. 966зв.–968зв. На арк. 968зв. після останнього рядка документа дописано: “Gabriel Ignacy Kropiwa Reg. Can. Grod. Włod.”. З наступного арк. 969 починається реєстр змісту на 32-х аркушах, позиції якого відповідають кількості документів книги. На звороті його останнього аркуша (арк. 1000зв.), після заключного реєста, іншим почерком дописано: “Quasivi Brogowski”.

Останній арк. 1001 книги вклеєно догори низом, на ньому міститься фрагмент невідомого документа польською мовою та наступний від 12 грудня, що не має номера, його заголовок у реєстрі відсутній. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1002 аркуші; згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1001. Обкладинка з картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1013.

92. ЦДІАК України. – Ф. 28. – Оп. 1. – Спр. 82 (1646). Книга починається з 3-х друкованих аркушів Конституції Варшавського вального сейму 1780 р. Після них йде аркуш, що згідно з нумерацією Комісії 1833 р. має № 2. На ньому міститься заключна частина невідомого документа та початок наступного під оригінальним номером Р0 (109), № 2 від 26 лютого. Після документа під оригінальним номером Ф05 (576), № 478 від 3 жовтня (“Протестация от панов...”) на арк. 498–498зв., що не має закінчення, – на арк. 499 невідомим документом, від якого залишилася заключна частина, та початком наступного документа під оригінальним номером МИ (48) (!), № 479 від 20 січня (“Запис ассекурации...”), починається наступний блок документів. Після документа під номером УЛД (434), № 866 від 31 грудня (“Квит от его мл...”) на арк. 1057зв.–1058 (1058зв. – без тексту), з наступного арк. 1059 документом під оригінальним номером А (1), № 867 від 12 квітня (“Першое волане рочков...”), починається останній блок документів, що завершується документом під номером РВ (102), № 968 від 17 квітня на арк. 1300–1301зв., закінчення він не має. Згідно з нумерацією Комісії 1833 р. у книзі 1362 аркуші (помилково); згідно з архівним засвідчувальним листом загальна кількість аркушів у книзі – 1302. Обкладинка із сірого картону, оправленого червоно-коричневою шкірою. Старий № 1014.